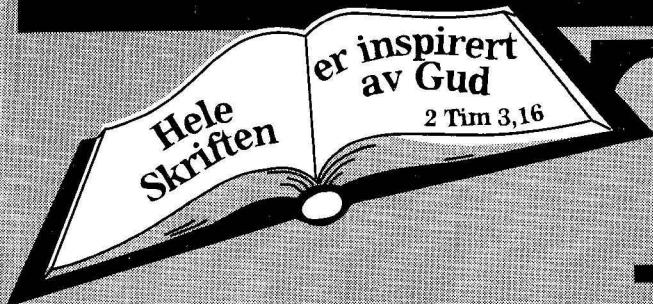

BIBELSK TRO

Nr. 5
Okt. 1996

5. årgang

5

*Fritt, uavhengig tidsskrift
på evangelisk-luthersk grunn*

utgir tidsskriftet
Bibelsk Tro

Formål og grunnlag:

Stiftelsens formål er å fremme bibeltro kristendomsforståelse etter Guds Ord på den evangelisk-lutherske bekjennelsesgrunn. Stiftelsen skal på det grunnlag som er nevnt nedenfor ved litterær virksomhet og på andre tjenlige måter hjelpe til å utbre bibelsk forkynnelse og lære, slik at evangeliet kan nå ut til menneskene og nådegavene få sin naturlige funksjon. Likedan vil en vurdere religiøse og åndelige strømninger, bevegelser, tidsaktuelle tanker, ideologier og tiltak i lys av Skriften.

Grunnlaget for stiftelsens virksomhet er den Hellige Skrift, forstått og brukt i lys av Bibelens eget Kristus-vitnesbyrd og Jesu og apostlene skriftsyn, dvs. Skriftenes vitnesbyrd om seg selv. Bibelen er Guds Hellige Ord, gitt ved den Hellige Ånds inspirasjon, troverdig og urokkelig, helt igjennom Guds Ord gitt i menneskelig språk.

Bibelens ord – slik det opprinnelig ble gitt – er uten feil og selvmotsigelser i alle sine uttalelser når det forstås i samsvar med dens egne forutsetninger. Skriftenes ord må tolkes ved Skriften selv. Bibelen er Guds åpenbaringsord, gitt oss som veiledning til frelse og evig liv. Den er den eneste, sanne og fullt ut tilstrekkelige, klare og absolute autoritet og norm i alle spørsmål som angår kristen tro, lære og liv.

Den evangelisk-lutherske lære som er nedfelt i Den norske kirkes bekjennelses-

skrifter er i samsvar med Skriften og følgelig bekjennelsesgrunnlag for stiftelsens virksomhet. Sentralt i denne lære står overbevisningen om «Skriften alene», «rettferdigjørelsen ved tro på Kristus alene» og den evangeliske kirkeforståelse som legger vekt på det alminnelige prestedømme og nådegevhusholdningen.

Styret:

Lektor/cand. theol. Olav Hermod Kydland (formann), forkynner/cand. theol. Kristoffer Fjelde (nestformann), bonde Kristian Byberg (sekretær), ingeniør Gordon Landro og avd.leder Olav Stokka. Varamenn: Adjunkt Gunnar Holth, misjonær/cand. theol. Olav Toft, avd.leder Tor Ydstebø, bonde Ola Borrevik og bonde Leif Jan Krogdal.

Rådet:

Rådgiver/sosialøkonom Dagfinn J. Hansen, misjonær Jan Ove Heggdal, bonde/cand. theol. Arvid Joramo, bonde Bjørn Lende, bonde Samuel Norland, misjonær/cand. theol. Guttorm Raen.

Faste medarbeidere

i Bibelsk Tro:

Forkynner Kjell Dahlene, lektor/cand. theol. Eivind Gjerde, adjunkt Gunnar Holth, lærer Reidulf Tværåli, misjons-skolelærer/dr. Norvald Yri.

BIBELSK TRO

Fritt, uavhengig tidsskrift
på evangelisk-luthersk grunn

Redaksjon:
Olav Hermod Kydland

Guttorm Raen
Olav Toft

Redaksjons- og
ekspedisjonsadr.:
Postboks 264, 4350 Nærø
Fax 51 43 22 82

Abonnement og gaver:
Kleppveien 894,
4063 Voll
Postgiro: 0825 0578300
Bankgiro: 3290.07.77786
Dansk postgiro:
1199 250-9350

Kasserer: Kristian Byberg
Tlf. 51 65 41 01

Utkommer 6 ganger i året.

Årsabonnement:
Norge og Norden kr. 100,-
Til andre land kr. 125,-
Skoleungdom kr. 70,-

Redaksjonen er ansvarlig for alt som kommer fram i lederspalten. Konkrete synspunkter forøvrig står de respektive forfattere ansvarlig for. Red. deler nødvendigvis ikke alle disse, men er ansvarlig for at ikke noe bryter med stiftelsens formål og grunnlag. Untak fra dette kan være ytringer i klipp- og leserbrevspalten.

Ettertrykk kan skje med kildeangivelse.

Layout: Narve Holmen
Steinkjer Trykkeri AS
Tlf. 74 12 12 00

Nr. 5 September 1996:

Bibeltroskap Leder. Olav Hermod Kydland	Side 2
Kan glæde og smerte gå hånd i hånd? Andakt. Immanuel Fuglsang	» 3
Forkynnelsen i en frafalls- og forfallstid Fra trøens slagmark. Willy M. Nilsen	» 4
Korset og den kristne Troslivet. Terje Treidene	» 6
Islam – eit misjonsproblem Søkelys på religionane. Olav Toft	» 8
«Fundamentalisme» Kommentar. Guttorm Raen	» 10
Uten lov? – Om antinomisme (II) Søkelys på forkynnelsen Sigurd Grindheim	» 14
Profeten Joel og endetiden Bibelforum. Dag Risdal	» 18
«Jeg tror...» Barnelærdommen. Guttorm Raen	» 21

Det enda som bär...

Det enda som bär,
när allting annat vacklar
Det er Guds nåd
och Guds barmhärtighet.
All jordisk berömmelse
och glans den slocknar
När sist jag står
hos Gud i härlighet.

Det enda jag vet,
det är att nåden räcker
Att Kristi blod min synd,
min skuld betäcker.
Det enda har har
att lita till engång
Det är Guds nåd,
Guds gränslösa nåd.

Neste nummer

av Bibelsk Tro kommer i november/desember.

Bibeltroskap

Vi lever i en underlig og vanskelig tid, hvor forfalls- og frafaltskrefte både i samfunnslivet og kristenheten er klare og øynefallende. Mange grunner på hvordan en skal forholde seg til de forskjellige saker og ideologier og leve som en kristen. Derfor er kanskje mer enn noensinne spørsmålet om bibeltroskap viktig i dag.

Leder

«Apostlenes lære»

Bibeltroskap begynner alltid med et møte med Herren Jesus Kristus. En synder som er blitt sønderknust og hjelpelös etter å ha hørt Guds lov forkynt, tar sin tilflukt til Frelseren og får sine synder forlatt og blir satt over i Guds «elskede Sønns rike» (Kol 1,13).

I Apg 2,42 står det om at de første kristne holdt «urokkelig fast ved apostlenes lære». Noen sier de vil holde fast ved Kristi lære, men ikke apostlenes lære, for de var jo bare vanlige mennesker. Hva er så en apostel?

En «apostel» er en utsending som representerer avsenderen og opptrer med fullmakt fra denne etter «den grunnsetning at et menneskets utsending er som dette selv». Jesus sier til sine disipler: «Den som hører dere, hører meg, og den som forkaster dere, forkaster meg, og den som forkaster meg, forkaster ham som har sendt meg» (Luk 10,16 sml. Mat 10,40; Joh 13,20).

«Apostlenes lære» er med andre ord Jesu Kristi lære, den som Jesus selv lærte sine disipler og som Den Hellige Ånd lærte dem etter Kristi himmelfart (Joh 16,7 flg.). Apostelen Paulus taler om «de sunne ord» eller «den sunne lære» (2Tim 1,18; 2Tim 4,3). Derfor er det å holde fast ved apostlenes lære eller den sunne lære uttrykk for bibeltroskap.

Vårt forhold til apostlenes lære avspeiler vårt forhold til Jesus Kristus. Den som forkaster den eller noe av den, forkaster Bibelens Kristus og lager seg sin egen «kristus» som ikke er Guds Sønn, verdens frelses.

Skriften

Et møte med Jesus Kristus fører alltid til et møte med Skriften hvor han selv er sentrum, dens kjerne og stjerne. Bare i Bibelen kan jeg erkjenne Jesu person og gjerning.

Å holde fast ved apostlenes lære innbefatter også å holde fast ved Jesu og hans apostlers skriftsyn, det vil si Skriftenes selvvitnesbyrd (se f. eks. Mat 5,17-18; Joh 10,35; 2Tim 3,16; 1Tess 2,13 og 1Pet 1,19-21).

Den Hellige Skrift er Guds inspirerte Ord, troverdig og ufeilbar i alt den uttaler seg om. For Skriftenes egentlige forfatter er Guds Hellige Ånd.

Å bekjenne seg til dette skriftsyn er uttrykk for bibeltroskap, men dessverre er ikke dette populært i dag. Ved nesten alle teologiske læreinstitusjoner anvendes den historisk-kritiske metode i bibelforskningen, og dermed opplærer studentene til å forholde seg kritisk og bedømmende til Guds Ord, i steden for å gå til Skriften med en ydmyk holdning og la den dømme seg selv.

Derfor opplever en at mange prester og lekfolk godtar det som Bibelen forkaster som synd, f.eks. samboerforhold, kvinnelige prester/forstandere og homoseksuelle forhold.

I denne forbindelse vil vi gjerne sitere Luther. Han sier: «Dersom jeg uttrykker så høyt og klart jeg kan alle sannheter i Guds Ord, unntatt denne sannhet som djevelen angriper akkurat i dag, da bekjenner jeg ikke Kristus uansett hvor tydelig jeg forkynner hans sannheter på alle andre områder. Der kampen raser, der blir soldatens lojalitet satt på prøve. Å stå fast på alle andre fronter er likevel flukt og svik dersom en ikke står fast på det avgjørende området».

Derfor er det viktig å holde urokkelig fast på Skriftenes lære, slik at vi ikke kommer på gli og faller fra Guds nåde. Det er også viktig at vi i praksis lever i samsvar med Guds Ord i vårt daglige liv: Pleier de helliges samfunn, møter opp ved nattverdmåltidet, bruker «Åndens sverd som er Guds Ord» og daglig lever i bønn til Gud.

OLAV HERMOD KYDLAND

Kan glæde og smerte gå hånd i hånd?

Iden kendte missionssalme «Din rikssak Jesus, være skal min største herlighet» står der sådan i vers 2:

*Gi meg ditt ømme frelsersinn
for slektens sorg og harm!
Lukk meg i dine smerter inn,
og gjør meg sterk og varm!
Lær meg å skue med ditt blikk
hvert folk, som liv og grenser fikk,
å bære verdens nød og skam
med kjærlighetens offerbrann
til døden tro, tålmodig, sterk og fro!*

Andakt

Jeg ved ikke, hvilke tanker du gør dig, når du synger dette vers. Men jeg har ofte måtte standse op og spørge mig selv: «Mener jeg virkelig, hvad jeg netop har sunget?» Jeg er bange for, at det let går sådan, at det bare bliver sunget med munden, uden at hjertet i virkeligheden er med i det. For hvad var det i grunden salmens forfatter, den afdøde norske kinamissionær Karl Ludvig Reichelt, bad om i dette vers? For det er faktisk en bøn helt igennem. Lad os prøve at trænge lidt ind i tankegangen.

Det lille ord "fro" i slutningen af verset betyder noget lignende som glad, salig, lykkelig, ubekymret eller tilfreds. Det siger i hvert fald en ordbog, jeg har slået op i. Det er helt i tråd med Ordet i Filipperbrevet 3,1 og 4,4 om at GLÆDE SIG I HERREN. Lad os aldrig glemme denne side af troens liv: «Og sorg ikke, for glede i Herren er deres styrke» (Nehemias 8,10b). Men hvordan kan glæden i Herren forene sig med bønnen «Lukk meg i dine smerter inn»? Mon ikke nogen synes, det lyder selvmodsigende? Men vender vi os til Guds Ord, Bibelen, får vi sammenhængen understreget mange steder, bl.a. i Romerbrevet 9,2, hvor Paulus udtrykker sig sådan: «Jeg har en stor sorg og en stadig nød i mitt hjerte.» – Jo, salmeverset har fuld dækning i Bibelen. Nøden for de ufrelste, dem, der ikke lever i troen på Gud, har altid været et sikkert kendeteckn hos gode

ændelige vejledere. Lad os se nogle få steder, hvor denne smerte kommer til udtryk.

I Jeremias' bog 9,1 lyder det sådan som afslutning på klagen over det troløse folks ulykke: «Gid mitt hode var vann, og mitt øye en tårekilde! Da ville jeg dag og natt gråte over de drebte blandt mitt folk.»

Lukas 19,41f: Da Jesus kom nær og så byen, gråt han over den og sa: «Visst også du, om enn først på denne din dag, hva som tjener til din fred. Men nå er det skjult for dine øyne.» Jesus forudså, at Jerusalem skulle jævnnes med jorden, og da kunne han ikke holde tårerne tilbage.

Apostlen Paulus levede Jesus så nær, at han oplevede Jesu frelsersind i sit liv. I Filipperbrevet 3,18-19 lyder det sådan. «For som jeg ofte har sagt dere, og nå igjen sier med tårer; Mange vandrer som fiender af Kristi kors – De ender i fortapsen. Deres gud er buken, og de setter sin ære i sin skam. De trakter bare etter jordiske ting.»

Flere eksempler kunne nævnes, men det er vist ikke nødvendigt for at vise, hvad salmeverset i begyndelsen af dette indlæg egentlig er en bøn om. Det får folger for os hvis Gud skal opfylde denne bøn i dit og mit liv. Vi kommer til at se på mennesker med andre øjne. Vi kan blot tænke på, hvordan det lyder i Matthæus 9,36-38: «Da han så folket, fikk han inderlig medynk med dem, for de var herjet og forkomne som får uten hyrde. Da sa han til sine discipler; Høsten er stor, men arbeiderne få. Be derfor høstens herre at han vil drive arbeidere ut til sin høst.»

Har du og jeg fået givet Jesu' frelsersind? Gud ønsker i hvert fald, at det skulle ske. «La dette sinn være i dere, som og var i Kristus Jesus.» Læs selv videre i Filipperbrevet kapitel 2. For at det kan ske, får vi brug for at bede denne bøn fra en sang av Lina Sandell:
*Ja, styrk din ild i vore hjerter,
så alle slagter renses ud;
men send, når Åndens flamme smerte,
din nåde ned og trøst os, Gud.*

IMMANUEL FUGLSANG

Forkynnelsen i en frafalls- og forfallstid

Forkynnelsen av Guds Ord har alltid vært gjenstand for debatt. Både i og utenfor misjonskretser er ønskene om stil og innhold like mangfoldig som de delte meninger i samfunnet forøvrig. Dette er ikke nytt. Vi kan gå like tilbake til apostlenes dager når det gjelder den slags diskusjon (1Kor 3,4 flg.).

Fra troens slagmark

Noen vil ha korte prekener med lite innhold, mens andre gjerne vil høre på litt lenger, dersom han som står på talerstolen både er kjendis og veltalende. Forkynnelsen bør helst ikke være om synd og fortapelse, men om at Gud er kjærlig og snill, og at vi mennesker skal oppføre oss fint. Det blir et «vakkert» sosialt evangelium som hverken frelser eller fornær.

Apostelen Paulus sier at folk i den siste tid før Jesu gjenkomst, skal ta seg lærere i hoptall, slike som forkynner et budskap som «klør i øret» (2Tim 4,3).

Forkynnelsens oppgave

Hva er forkynnelsens oppgave?

I Konkordieboken har våre kirkefedre uttrykt det slik at Gud av uendelig godhet og barnlig enighet «lar offentlig forkynne sin guddommelige, evige lov og sitt underbare råd om vår forløsning, nemlig det hellige og alene frelsende evangelium om sin evige Sønn, vår eneste Frelser Jesus Kristus». Videre heter det: «Ved dette middel, nemlig forkynnelsen og høringen av Guds Ord, virker Gud og knuser våre hjerter og drar mennesket, slik at det ved forkynnelsen av loven erkjenner sin synd og Guds vrede og føler en sann skrekk, anger og smerte i hjertet; og ved forkynnelsen og betraktningen av det hellige evangelium om den nådige tilgivelse av syndene i Kristus, blir en gnist av tro tent som mottar tilgivelse for syndene for Kristi skyld og trøster seg til evangeliets løfte. På den måten blir Den Hellige Ånd, som virker alt dette, gitt i hjertet.»

Forkynnelsens oppdrag er altså både å knuse menneskets selviskhet, åpenbare syndefordervet i oss ved forkynnelsen av loven, og dernest virke omvendelse til Gud ved forkynnelsen av evangeliet om Jesu Kristi forsoning, død og oppstandelse. Ordet om korset skal lyde klart, for det er ved korsets fot at mennesket møter den hellige og rettferdige Gud, som på grunn av sin kjærlighet lot vår straff ramme Sønnen.

Tidsåndens påvirkning

Som nevnt innledningsvis: Apostelen Paulus visste at tidsånden ville farge forkynnelsen i den siste tid. Til sin unge venn og medarbeider sier han: «Forkynn ordet! Vær rede i tide og utide. Overbevis, irettesett og trøst, med all tålmodighet og lære. For det skal komme en tid da de ikke skal tåle den sunne lære, men etter sine egne lyster skal de ta seg lærere i mengdevise, etter som det klør i øret på dem» (2Tim 4,2-3).

For en ung forkynner som Timoteus, var det nok lett å la seg rive med i de forskjellige «åndelige» diskusjoner. Dette gjaldt ikke minst forkynnelsen. Paulus formaner ham til å vise fra seg «de tapelige og uforstandige stridsspørsmål» (2Tim 2,23).

Noen ville høre «ditt» og andre ville høre «datt», men forkynnelsen som av-

Bruk spørrespalten!!!

Har du spørsmål å stille innenfor emnet kristen tro/liv, så kom med dem. Spørsmål og svar vil bli gjengitt i bladet.

Skriv kort! Redaksjonen forbeholder seg imidlertid retten til gjøre et utvalg blant innkomne spørsmål.

Redaksjonens adresse er: Bibelsk Tro, postboks 264, 4350 Nærø.

slørte synden i mennesket og kalte til omvendelse fra synden, og som malte Kristus korsfestet for deres øyne, nei, det ville de ikke høre.

Det som ofte lyder fra kirkens prekestoler og fra noen bedehus, er preget av «kulturreligiøsitetens ånd». Når vi kaller dette for «tidsånden», så mener vi de onde åndskrefters påvirkning. Det blir en kosekristendom der alt er rett og ingenting er galt. Djævelen er faktisk mer i aktivitet på dagens prekestoler, enn ellers i samfunnet. For de han har forført bort fra Gud, trenger han ikke kjempe mot. De har for lengst trodd hans budskap om at det ikke er noen fortapelse, og ei heller at det finnes noen Gud som krever deg og meg til regnskap. Men i dagens kirker bruker han forførelsens løgnforkynnelse for å forføre folk inn i den evige fortapelsen. Og han har «dyktige» redskaper til det.

«Forkynn Ordet!»

«Hva er den kristne preken?» spør Carl Fr. Wisløff i boken «Ordet fra Guds munn».

Han sier at forkynnelsens kilde ikke kan være i «vårt eget jeg». «Forkynnelsens kilde må være en annen, det er Guds eget budskap som skal ropes ut.» Å preke er å rope Guds åpenbaringsord ut.

Dette har alltid vært det viktigste av alt. Men i en frafalls- og forfallstid, slik vi opplever i dag, er det livsnødvendig at vi holder dette enda klarere fram. Ordet vi forkynner er ikke våre egne tanker og meninger, men Jesu Kristi evangelium. Det er Jesus som er Ordet.

All forkynnelse skal være på Bibelens grunn. Uten det kan ikke Den Hellige Ånd få virke til omvendelse og frelse, til fornyelse og nytt liv. De som står fram og forkynner sine egne tanker og meninger om at ingen går fortapt, at Gud er kjærlig og snill, og som har et mellommenneskelig tyngdepunkt, er villførende. (Disse advares vi sterkt i mot bl.a. i 2Kor 1,13-14. og Gal 1,8-9.)

Vi skal forkynne Ordet til gamle bedehusslitere som kirkegjengere så klart at de hører Jesu Kristi röst. Vi skal rope ut evangeliet, åpenbaringsordet fra Gud, om synd og nåde, straff og syndenes forlatelse i Jesu Kristi blod. Forkynnelsens dårskap – Ordet om korset – skal lyde så klart at det skal ringe i alles ører.

Rettferdig for Gud

Hele vår frelse består deri at Gud ved troen anser, holder og regner oss rene i Jesus. For nettopp derfor ofret Gud sin Sønn på Golgata til syndenes forlatelse og vår rettferdighet «for å fremstille oss hellige og ulastelige og ustraffelige for ditt åsyn» (Kol 1,22). Og just derfor er vi fra evighet utvalgt i Kristus Jesus, «for at vi i ham skulle være hellige og ulastelige for hans åsyn» (Ef 1,4). – Så er vi da ved troen på Jesus ansett av Gud som dem som aldri har syndet, som om vi hadde oppfylt den hele lov, som om vi var uten plett eller rynke (Ef 5,27), som vi var elskelige som Sønnen selv.

OLAV VALEN-SENDSTAD

Jesu Kristi ordre er klar: «I hans navn skal omvendelse og syndenes forlatelse forkynnes for alle folkeslag» (Luk 24,47). Det skal forkynnes at det bare er en vei til frelse, bare et sted mennesket finner nåde for syndens skyld, bare et sted Guds rikes dør er åpen for syndere: Veien er Jesus, stedet er ved korsets fot hos Jesus, og bare han er døren til Guds rike.

I forfallets tid skal vi forkynne at homofili er en vederstyggelighet for Gud, selv om Norges myndigheter raser og sier det motsatte. Når ikke biskopene i kirken kan tale klart om den saken, så må vi gjøre det. Vi skal forkynne klart at å ta liv er å handle mot Guds bud, som sier «Du skal ikke slå i hjel». Det gjelder også det ufødte barnet. Dette er det heller ikke noen klar tale om i kirken.

Vi skal hele tiden vise til hva Skriften sier, ikke hva de forskjellige fortolkere mener å vite. I hvertfall må de fortolkere man siterer, være tro mot Bibelens Ord. Men vi må aldri sette menneskers meninger over Guds Ord!

Det er hovedsaken for oss å forkynne slik at syndere blir frelst og de troende fornyet og oppbygd. Storødegård, som var emissær i Oslo krets for Den Indre Sjømannsmisjon, uttrykte det slik i 1948: «Å vinne den døende verden for Gud, er hovedsaken.»

Forkynn Ordet! Forkynn JESUS! Det er vårt kall i dag. **WILLY M. NILSEN**

Korset og den kristne

Det er i vår tid mer enn noen gang før talt om viktigheten av at vi må følge Jesus. Men hvor ofte blir det sagt at denne vei går gjennom selvfornekelse og lidelser? Det er ikke mulig å følge Jesus uten å ta korset opp og fornekte seg selv. Det er altså umulig å bære korset – samtidig som en vil leve selvlivet.

Troslivet

I alle tekstene der Jesus taler om dette, nevner han først dette med korset – før han taler om å følge ham. Derfor hører korset og den kristne sammen. Det er ikke slik at først skal vi følge etter Jesus, og så gir han noen av oss et kors seinere i livet... Nei, uten kors vil gudslivet dø i oss!

– Men nå er det slik at det å ta korset opp for så vidt er en frivillig sak. Jesus kan ikke tvinge noen til å bære sitt kors. Men lar du det ligge, vil du til slutt dø åndelig.

Allikevel merker jeg hvor lite lyst jeg har til å bære mitt kors. Det som burde vært den største glede for meg, føler jeg bare motlyst til. Jeg vil egentlig bare ha gode dager. Og så kommer Jesus og spør meg om å bære korset. Når han vet hvor uvillig jeg er, burde han vel ha spurt andre som var mer villig enn meg? Ja, slik har jeg tenkt – og mange med meg. Men den kampen vi merker her er vårt uvillige kjød som alltid går sine egne veier.

Denne kampen har Luther talt om på følgende måte:

«Guds Ånd sier til synden: Du skal være død ovenfor synden og ikke røre deg. Men vår gamle natur svarer: Jeg vil ikke være død ovenfor synden, for jeg vil leve selvlivet.

Guds Ånd sier til oss: Hans bud er ikke tungt. Men vi svarer: Hans bud er altfor tungt. Jeg vil ikke være ydmyk, mild, overbærende, ren og behersket.

Ånden sier: Lovet være Gud for en evig syndsforlatelse. Den gamle natur svarer: Hva vet jeg om Gud og hans nåde?

Ånden sier: Gud skal gi deg en evig salighet i himmelen. Men den gamle natur svarer etter: Hva bryr jeg meg om himmelen og all dens herlighet? På den

måten står den gamle og nye natur hverandre imot.» Sifat slutt.

Slik vil mitt kjød alltid være: Uvillig til å gå hans veier, men også det å ta hans Ord på alvor. Det å bære korset er da å stå i en uavslatelig kamp mot mitt kjød som alltid vil trekke meg nedover og bort fra Gud.

Ludvig Hope har en preken som er noe av det beste jeg har lest om dette. Han nevner bl.a. at korset har en ytterside og en innerside. Korsets ytterside har med vårt forhold til våre medmennesker å gjøre. Vårt kors blir da å leve som kristne der hvor Gud har plassert oss. Det er her vi merker kampen mange ganger. Da kan du oppleve å bli sittende i arbeidsbrakka der alle ser rart på deg når du ber bordbønn. Da må du tåle harde og håndlige ord, når de legger merke til at du ikke ler av de dårlige historiene som serveres.

Som kristen må du tåle og bli regnet blant de litt undermåls fordi du må tie der verden taler om det som fyller deres hjerte og begjær.

Du må heller ikke bli overrasket om du møter mye motstand fra bekjennende kristne. Dessverre finnes det lite ærefrykt for Gud og hans hellige Ord i mange sammenhenger, og de kristne er ofte de som går lengst i å drive gjøn med Guds Ord. De kan sitte i lystig lag og slå vitser med Ordet, som om Gud verken så eller hørte. Men han har sett og hørt. Jesus selv har sagt: «For deres skyld spottes mitt navn blant hedningene.»

Korsets ytterside er da dette: Å stå i striden, med en holdning til Guds Ord som gjør at du blir spottet og hånet, også av slike som kaller seg kristne.

Korsets innerside: Det er den side av korset som bare du og Gud vet om. Å bære korset her betyr at du må ha det samme forhold til syndene som han har. Det Gud sier er synd, må du også si er synd. Det går altså ikke an å ha det slik at du holder Jesus i ene handa og synden i den andre. Da må Jesus slippe deg. Mange prøver likevel å leve slik, men det er dødens vei for den som vil være en kristen.

Det avgjørende ved det å være en kristen er ikke hva du sier nei til. Nei, det

«Det rene, klare frelses- budskap til syndere!»

Den store kirkehistoriske begivenhet, «reformasjonen», begynte med en oppdagelse. De fikk se hva det er Paulus i Romerbrevet 1,17 mener med «Guds rettferdighet».

Bokomtale

Læren om *rettferdiggjørelsen* er derfor nøkkelen, *den eneste*, som åpner døren til hele Bibelen. Vi har først og fremst Jesu egne ord på at Paulus var et utvalgt redskap for ham. Og Luther sier at Romerbrevet «er selve hovedsaken i Det nye testamente, og det aller reneste evangelium».

Nå foreligger det andre bindet av Carl Olof Rosenius' romerbrevstolking oversatt til norsk. Det omfatter kapitlene 6–8. Det første bindet (kapitlene 1–5) kom ut i fjor.

I den nyutkomne boka lærer vi Guds sannheter i Rom 6–8. Vi ser dybdene i «solgt under synden», og føres fram til at «så er det da ingen fordømmelse for dem som er i Kristus Jesus».

Carl Olof Rosenius' romerbrevstolking kom, som all den andre forkynnelsen hans, ut gjennom bladet «Pietisten» i Sverige, i årene 1860–66. Bladets opplag økte da i 1861 til 10.000 eksemplarer, og hele 1860-opplaget måtte trykkes opp på nytt. Senere har hans romerbrevstolking vært gitt ut i bokform i Sverige, 1874, 1906 og 1931. Den ble oversatt til norsk av prost Chr. S. Dick 1867–69. Denne ble så «genemset av dr. C. Rosenberg» og gitt ut i København 1874. Senere har så den vært utgitt som fotografisk

opptrykk i Norge. Men Rosenius' romerbrevstolking har, så langt jeg etter omfattende undersøkelser har kunnet konstatere, aldri vært oversatt til dansk.

Romerbrevstolkingen var noe av det siste Gud fikk gi oss gjennom Rosenius, og antagelig hans største «verk». Dette veldige budskapet fra «Nordens evangelist» og «Nordens sjælesørger» som han ble kalt, møtte altså menneskene med stor kraft den gang, og fikk så store følger både i Sverige, Danmark og Norge. Ikke minst på denne bakgrunn er det bemerkelsesverdig at helt fra 1869 har det ikke vært noen som verken i Danmark eller Norge har sett kallet i å oversette dette budskapet til dagsaktuell språkdrakt, før nå ved Hermod Hogganvik. Han har fått nåde til å oversette i den rette ånd. Vi møter Rosenius' klare forkynnelse på ny.

Siste del av romerbrevstolkingen, over kapitlene 9–16, forventes utgitt om ett års tid. Nå har Gud igjen sett til vårt land med dette vekkelsens frelsende budskap.

Dette er ikke et budskap bare for kynnere trenger, som «supplerende bibelstolking». Det er selve det rene, klare frelsesbudskap til syndere, som *alle* bør lese – til avklaring av sitt eget frelsesforhold.

KRISTOFFER FJELDE

ROMERBREVETS BUDSKAP

Kapittel 6–8

Utgitt på eget forlag av

oversetteren:

Hermod Hogganvik,

4500 Mandal

som avgjør det hele er hva du sier ja til. Når Guds Ord sier at du skal holde deg vekk fra dårlig lesestoff og tvilsomme filmer på TV, så kan du ikke si ja til det. Vel kan en kristen merke hvordan kjødet sa ja og fallet kom, men den som vil være Jesu venn kan aldri bli liggende. Det er som å falle i ild eller vann. Du må vekk

fra det igjen og et oppgjør må til – ellers mister vi Guds nåde over våre liv. Så vil Gud gi hver og en den styrke og hjelp vi trenger for å bære vårt kors. Sangeren synger: «Korset som tynget din nakke, kan bli til din rikeste sang. Og da kan det skje du vil takke, for det som du gråt for engang.»

TERJE TREIDENE

Islam – eit misjonsproblem

I røynda er Islam eit dobbelt problem for den kristne kyrkja, etter di ho framfor denne religionen står i både forsvars- og åtaksstilling. Korleis kan ein få stogga Islam? Slik har ein spurt like frå det 8. hundreåret og fram til i dag. – Eit anna spørsmål, som har gått parallelt med det første, er: Korleis vinna muslimane for Kristus? Tilhengjarane av Islam er nemleg ikkje ein kategori menneske som dei kristne skal halda seg undan. Dei er også folk som må verta nåd med evangeliet. Men dette er inga lett oppgåve.

Søkelys på religionane

Metodane har variert ned gjennom tidene, frå krosstog- og skyttargravposisjon til utsending av misjonærar med direkte og aktiv evangelisering som hovudoppgåve.

Ein føregangsmann for sistnemnde var Johann Ludwig Krapf. Han kom til Mombassa i 1844, og hans store visjon var å få lagt ei rekke misjonar som eit kjede mellom Aust- og Vest-Afrika. Han såg kystmisjonen som den fyrste i lekkja i denne kjeden. Føremålet var å hindre Islam å trengja lenger mot sør, og å vinna dei vantruande for Gud.

Ein mur mot Islam

Karl Kumm tok seinare opp Krapf sine tankar, og drog i 1908 ut på ei granskingsferd frå Nigeria til Øvre Egypt. Han ville finna ut kor langt Islam hadde trengt seg fram, og få lagt ei rekke misjonsstasjonar frå Nigeria i vest til Øvre Egypt i aust. Desse skulle vera som ein mur mot Islam. Det var meiningsa at dette prosjektet skulle vera løyst av ymse protestantiske misjonar, og det vart skipa Sudanselskap i England, Sør-Afrika og Australia. Det Norske Misjonsselskap si misjonsmark i Kamerun i 1925 byrja faktisk som ein muslimmisjon, og arbeidet vart drive slik fram til 1928. Då la ein om, for det var så mykje lettare å vinna dei s.k. primitive heidningane for Kristus enn muslimane. Og ingen skal lastast for dette, for me er vel alle innstilte på å få berga så mange sjeler som mogleg for himmelen. Ein som sjølv har arbeidd som misjonær i Kamerun, veit at det vart eit både/og. Etter beste evne vart Guds Ord forkynt

både for dei tradisjonelle heidningane og for muslimane.

Halvmånen si tru breier seg med rivande fart

Kumm la fram resultatet frå reisa si på verdsmisjonskonferansen i Edinburgh i 1910, og kallet frå Sudan gjorde eit sterkt inntrykk. Her vart det slått til lyd for at heretter skulle alle krefter setjast inn for å føra evangeliet til «verdens største misjonsmark». Vidare vart det sagt: «Det som fyrst av alt krevst, dersom Afrika skal vinnast for Kristus, er å stengja for Islam si lære og føra evangeliet inn i Sudan sitt indre. Halvmånen si tru breier seg med rivande fart. Det gjeld å vinna Sudan sine born, og det vil vera ei evig skam for vår slekt, dersom me let Islam erobra dei.»

Og så heiter det: «Det heidenske Afrika held på å vera muslimsk meir snogt enn å vera kristna. Langs heile handelsrutene i innlandet er muslimske handelsfolk på stødig framgang mot sør. Og kvar muslimsk handelsmann er ein muslim-misionær. Det aller fyrste ein lyt gje, dersom Afrika skal vera sunne for Kristus, er å plassera eit sterkt misjonskorps tvers over sentrum av Afrika for å sperra framgangen å muslimane og føra evangeliet nordover og inn i Sudan» (Carrying the Gospel s. 406).

Edinburghmøtet i 1910 tok utfordringa frå Islam på alvor. Ein vart sjokkert ved dei fakta som vart lagde på bordet om framgangen åt Islam. Og det vart sett i gang tiltak for å retta opp att det forsømte. No skulle alle krefter setjast inn for å føra evangeliet til det indre av Afrika.

Frå misjonssynstad lyt ein vedgå, ut frå dei opplysningsane som ligg føre om dette store kontinentet, at stoda ikkje er mindre alvorleg i dag enn i 1910. Rettnok er det mange fleire kristne og kristne misjonærar der ute no enn den gongen. Men så nar Islam styrkt sin posisjon tilsvarande og meire til.

Det vert hevdha at for kvar som går over til kristendomen i Afrika, går ni over til Islam. Islam er ein sterk religion med klår målsetjing, og veit å nytta vel alle resursane sine for å fremja si sak.

Eit anna gudsomgrep

Det er rett at livsnerven i Islam er monoteismen, og at Allah vert halden for å vera den heilt eineståande i sin opphøgde majestet, og toler ingen ved si side. Men dei som påstår at det er same gudsomgrep ein møter i Islam som i kristendomen, dei talar ikkje sant. Den bibelske læra om Jesus som Guds einborne Son vert såleis i denne religioen rekna som blasfemi av verste slag.

Brorskapstanken

Den viktigaste årsaka til Islam sin stadig sterkare stilling i den tredje verda, er likevel brorskapstanken. Denne har sitt opphav i Muhammed si lære om allmektige Allah. Avstanden mellom Allah og mennesket er så stor at skilnaden mellom menneska vert liten. Her er teoretisk ingen rasemotsetnader, ingen skilnad mellom rik og fattig, høg og låg – alle tilhører den same brorskapen. Islam er ein typisk samfunnsreligion. Og dei afrikanske folka, som har ein sterk trang til å halda saman, finn nettopp i den islamske brorskapen utløysing for denne kjensla.

Når Islam for tida er ei så vanskeleg oppgåve for kristen misjon, heng dette mykje saman med at ein i dag i langt høgare grad enn tidlegare står framfor ei sterk utfordring frå afrikansk Islam. Islam er ein alternativ religion til kristendomen, med sterk appell til dei sekularisert intellektuelle, så vel som til dei som lever ute i bushen. Dette gjeld i store trekk det mannlige kjønnet.

Men dei som kjempar for likeverd mellom kjønna, vert ikkje godtekne i Islam i si tradisjonelle form.

Ein kvinneleg medisinarstudent frå Egypt uttalte seg om lag slik: «Islam må vera laga til av menneske. Det er ikkje plass for kvinna i denne religionen, og Gud har då skapt kvinna også.»

Denne kvinna kom til Stavanger, for ein del år sidan, for å få pålitande innføring i dei bibelske sanningane. Ho tok kontakt med domprosten i Stavanger. Men etter som ho var muslim, kontakta han underskrivne, då eg på den tida underviste i m.a. religionsfaget ved Misionsskulen i Stavanger.

Men då eg den vinteren hadde studieopphold ved eit universitet i London, fekk kona mi oppgåva. Og det fyrste spørsmålet den egyske studenten stilte

Toleranse

Kristendommen er etter sitt vesen intolerant, den som for øvrig alle religioner. Kristendommens absoluttheit levner den intet prutingsmonn, og nekter den enhver allianse med ikkekristen tro. Toleranse betyr kristendommens død.

ERLING RUUD

Toleranse i kristelige spørsmål er et av de beste kjennetegn på åndelige nedgangstider. Det er i skumringstimen linjene viskes mest ut, og etter skumringen kommer natten. De sterkeste og rikeste tider i kirkens historie er de som har vært mest fylt med kamp. Når våpnene legges ned, er kirken i fare.

FREDRIK WISLOFF

henne, var fylgjande: «Who is Jesus?» – «Kven er Jesus?» Dette var rett på sak. Og det var i grunnen litt uventa å verta konfrontert med nettopp det spørsmålet. Kva skulle ein svara? Eit sukk gjekk opp til Gud, og så sa læraren: «Dersom du hadde ein son som hang nagla til ein kross og skulle døy, ville du kjent han, dersom du stod ved foten av krossen hans?» Til det svarde ho ja. «Når eg så seier at Maria, Jesu mor, stod ved foten av krossen, trur du at ho kjende sonen sin? Til det vart det svara eit nytt ja. Dette løyste floken for denne kvinnen. – Og så kunne dei gå vidare med innføringa i dei bibelske sanningane. Jesus vart no etter kvart hennar einaste altenativ, og før ho reiste attende til landet sitt, vart ho døypt i Stavanger domkyrkje.

Ei sterk åndsmakt

Det er ei sterk åndsmakt i Islam. Og det er ein målretta religion, som veit å nyitta vel alle ressursane sine. Islam er som ein brann som no går for fullt også over store deler av Europa, og med det vårt eige land. Dette må me gjera noko med. Me må rett og slett laga mot-brann, og den må koma frå vår Himmelske Far gjennom oss som er hans vitne.

OLAV TOFT

«Fundamentalisme»

Dette begrepet er et skoleeksempel på hvordan et godt ord kan bli misbrukt, slik at det ikke lenger går an å benytte det på en saklig måte.

Kommentar

Den opprinnelige bakgrunnen for ordet finner vi i en serie med artikler og småskrifter (seinere samlet i fire bind) fra begynnelsen av dette århundret, med tittelen «*The Fundamentals*» («de grunnleggende saker»). Mange emner er tatt opp i denne serien. Hovedhensikten var oppgjør med bibelkritikken og markering av grunnsannhetene i den kristne tro.

I disse skriftene er det mye å hente også for oss, med tanke på den åndelige strid vi har i vår tid. I det store og hele finner vi her et klart uttrykk for sunn bibeltroskap, det som evangeliske kristne til alle tider har stått for.

Etter en del år kom ordet «fundamentalisme» til å bli brukt først og fremst om en spesiell retning innenfor amerikansk kristenliv, om den mest konservative del av protestantisk kristendom, slik den utviklet seg fram mot midten av århundret. Den er på flere måter forskjellig fra det som preget skriftserien «*The Fundamentals*». Noe av det typiske for denne retningen var at en krevde enighet også om *bestemte tolninger* av vanskelige bibelsteder (som for eksempel at ordet «dag» i 1 Mos 1 må bety et døgn på 24 timer), og ofte brukte hardere ord om dem som ikke delte slike tolninger enn mot dem som var klart liberale. Videre var det vanlig at en mente Bibelen inneholdt et klart ideal for politiske og økonomiske forhold, og fant dette mønsteret igjen i amerikansk demokrati og kapitalisme.

Kan hende det kan være på sin plass å kommentere om denne retningen at det ikke nødvendigvis er tolkingene i seg selv som en bør avvise, men at grunnproblemet ligger i den bastante og ofte loviske holdningen som de framføres med, slik at det å ha de rette meningene om slike detaljer, i praksis blir viktigere enn det som er Bibelens sentrale budskap.

I seinere års journalistikk har begrepet «fundamentalisme» fått en helt ny

vri. Dessuten brukes det så mye i masse-media på denne måten at folk flest antagelig tror at dette er den rette meningen av ordet. Det tenkes på bevegelser som har et grunnleggende («hellig») skrift som tolkes bokstavelig på en slik måte at ingen spørsmål eller innvendinger tales, og som søker å gjennomføre sine prinsipper på en militant og fanatisk måte. Mest vanlig er det å tale om islamsk «fundamentalisme».

Men så er det noen som tilbakefører begrepet på konservative kristne, og hevder at alle som tror på Bibelen som Guds ufeilbarlige Ord, dermed er intolerante «fundamentalister». En god del liberale teologer og radikale «kulturprofeter» gir i massemedia uttrykk for at alle som ønsker å følge Bibelens ord «bokstavelig», er på denne linjen. Dermed er ordet blitt et skjellsord som automatisk gir en negativ karakteristikk av dem som omtales slik.

Den som tenker seg om, burde raskt forstå at dette er en fundamental kortslutning. For dersom det å følge et grunnleggende skrift eller avgjørende prinsipper «bokstavelig», i alle tilfelle er «fundamentalisme», da står vi igjen fullstendig ribbet for normer og retningslinjer. Bare den absolutte «toleranse» som krever at ingen sier at noe er bedre eller rettere enn noe annet, kan godtas. (Men hvem er det da som virkelig er intolerant?)

Ordet «fundamentalisme» er det best å legge på hylla. Men det gjenstår en sak som vi ikke bør gjøre oss så fort ferdige med. For det er en kjensgjerning at vi mennesker har lett for å vakle fra den ene ytterligheten til den andre. Pendelen kan fort skifte fra den absolutte «frihet» hvor ingen normer gjelder, til en fanatisk intoleranse som ikke tåler motforestillinger, og som krever absolutt lydighet mot gjeldende regler. I begge disse «klimaer» har fordommer god grobunn.

Det har vært sagt at forskjellen på overbevisning og fordommer er at en overbevisning er noe som en kan snakke om uten å bli sint eller bitter. Det er mye forstandig i en slik omtale.

En overbevisning kan ikke kommanderes fram ved bud og regler. Den hører til i hjertet, og er bygd på noe som en vet

er rett og godt. En er overbevist om at det også vil være det beste for andre, men en forstår samtidig at ikke alle deler denne oppfatningen. Derfor er virkelig overbevisning ingen motsetning til sann toleranse overfor andre mennesker.

I Bibelen er overbevisning en viktig sak. Den henger sammen med sann tro, og er bygd på det som Gud har talt og åpenbart (Heb 11,1; Joh 16,8; Mat 16,17). Dette er mye sikrere enn ens egne og andre menneskers skiftende meninger og følelser. Derfor må en holde fast ved dette framfor alt (2Tim 3,14-15).

En slik overbevisning er noe helt annet enn fanatisme, selv om det saktens finnes mange trekk i kirkehistorien som overflatisk betraktet kan synes å peke i en annen retning. Men det er hendinger som viser at kristne nettopp ikke har holdt seg «bokstavelig» etter Bibelens Ord. Bibelen sier for eksempel klart at det ikke er kristelig å bruke vold eller utføre hærverk mot annerledes troende (sml. Rom 2,22-23).

Den som vil holde seg til det Bibelen sier, har derfor ingen grunn til å bry seg om de anklager som rettes mot en for «fundamentalisme» fra mennesker som ikke vet hva sann tro er. For de forstår ikke hva denne overbevisning går ut på. På den andre siden skal vi være klar over at de våpen vi har i den åndelige strid vi står i, ikke er «kjødelige» (2Kor 10,4). Det er ikke slike midler vi skal bruke. Men vi skal med frimodighet holde fram det budskap som Bibelen bringer, den overbevisning at dette er Guds Ord til oss, hans vilje for oss.

Det kan til sist være nyttig å være oppmerksom på at vi finner tendenser også i kretser som ønsker å holde fast ved Bibelens Ord, på at en avsvekker dette ved å bruke andre betegnelser enn de som klart er i samsvar med det bibelske budskap. Et typisk eksempel er den sterke tendensen til å tale om lojalitet istedenfor overbevisning, og å legge vekt på tillit eller mistillit til åndelige ledere. Vår bekjennelse (Conf. art. 28) understreker tydelig den bibelske sannhet at det er det budskapet som åndelige veiledere forkygger, som vi først å fremst skal vurdere.

Også på andre måter brukes det uttrykk eller «slagord» som i første omgang kanskje kan se fine ut, men som i det lange løp har lett for å føre oppmerk-

Se mengden til Golgata iler

*Se mengden til Golgata iler
og Jesus imellom dem går.
Foraktelig, hänlig de smiler.
Hans panne bær' blodige sår.
Frivillig han lider vår smerte –
han velger en tornefull vei.
Han tilgir av hele sitt hjerte –
Å tenk, det var all ting for meg.*

*Å tenk, det var allting for meg!
For meg brast hans elskende hjerte.
Å tenk, det var all ting for meg!*

*Jeg tørster! Å tenk, hvilken smerte!
Jeg tørster! Ja, tenker vi på
hvor meget hans elskende hjerte
har tørstet for sjeler å få?
Han glemte seg selv midt i døden.
Han glemte sin tornfulle vei.
Han så kun på menneskenoden –
Å tenk, det var all ting for meg!*

*Det var ved den niende time
et rop ifra korset ble hørt.
Det kom fra en døendes lepper.
Vår Frelser vansmektet av tørst.
Og lenge for morgensols stråler
og lenge for bitende vind.
Han henger og smertene tåler –
Å tenk, det var all ting for meg!*

HJALMAR HANSEN
(1894) Sangboken nr. 285

somheten bort fra Bibelen budskap. Vi kan nevne den sterke tendensen til å tale om kristne sannheter som «kirkens budskap» istedenfor som Guds Ord, å snakke om menneskelige «problemer» istedenfor synd, eller å tale om Kristus som en «åndelig virkelighet» istedenfor for å tale klart og direkte om personlig samfunn med ham.

At betegnelsen «fundamentalisme» er blitt misbrukt og har fått en ensidig negativ klang, må ikke få oss til å reagere slik at vi kommer bort fra den hovedsaken som dette ordet opprinnelig pekte på: Troskap mot det som er det grunnleggende, det vil si lydighet mot Guds Ords sannhet og tro på ham som Ordet vitner om.

GUTTORM RAEN

Den norske King James-utgåva

I siste nummer av Bibelsk Tro omtala redaktør Guttorm Raen denne saman med ein heil del refleksjonar omkring tekstspørsmålet. Ettersom eg vart invitert til å vere teologisk konsulent for denne bibelutgåva, ber eg også om litt plass til nokre kommentarar i Bibelsk Tro. Først vil eg takka for ei sakleg drøfting av dette vanskelege spørsmålet som gjeld ulike handskrifter til NT. Eg forstår Raen slik at også han ser det nyttig at denne tekstoverleveringa som den engelske såkalla King James byggjer på, og som også var den vanlege i Norge fram til 1904, vert tilgjengeleg på norsk. Det er førsteutgåva av Bibelforlaget sitt NT (1995) Bibelsk Tro viser til. I desse dagar foreligg andre opplag av NT saman med Salmanes Bok.

Aktuell debatt

Raen peikar også på at Bibelforlaget er eit sjølvstendig aksjeselskap. Og det er rett. Mållsettinga er å nå ut til det norske folk med Guds innanda Ord. Oppgåva er den same som for andre bibelforlag nasjonalt og internasjonalt. Oversetjinga skal vera direkte frå gresk og hebraisk etter mönster av konkordante utgåver som den nye engelske King James-utgåva. Bibelforlaget skal altså ikkje vera organ for ein eller annan teologisk retning eller eit bestemt kyrkjessamfunn. Vi ventar respekt for det som Bibelselskapet sjølv gjev seg ut for å vera og gjera, nemleg arbeida med bibelteksten ut frå grunnspråk og nå ut til folket med eit skjønleg språk så langt som muleg etter læreboknormalen.

Ingen bibel byggjer direkte på originalskriftene, men på avskrifter, slik også Raen har peika på. Når vi no gjev ut ei tekst som på mange stader er annleis enn den som har vore på norsk etter 1904, gjer vi dette ved å ta med fotnotar som viser andre lesemåtar. Til dømes i Joh 6,69 (som var preiketeksten for noko sidan). Det står det i vår utgåve: «Og vi har kommet til tro og erkjent at Du er Kristus, Den levende Guds Sønn.» I fotnoten seier vi NU har her (dvs. dei greske utgåvene Nestle-Aland og United Bible Societies): «Du er Guds Hellige.» Fram til 1904 sto det altså i siste setninga: «Du er Kristus Den levande Guds Son.» Men då forandra den norske bibelen teksta etter nyare tekstfunn, der det står «Du er Guds Hellige». Den som er interessert i drøftinga omkring tekstarbeidet omkring 1904, kan lese professor Åge Holters publikasjonar. Han viser at der også var det ulike teologiske syn med i drakampen om korleis den nye norske bibelen skulle sjå ut. I England var det fleire teologar som hevda at Kristi guddom var svekka i fleire av dei tekstar som vart funne i nyare tid. Dette spørsmålet skal eg la stå ope, men vi kan godt tenkja etter om det kan vera noko i det.

Når det gjeld teksten i vårt Nye testamente (Bibelforlaget), viser eg til andre utgåve som nett føreligg. (Vil i parentes nemne at det uttrykket Raen etterlyste i Mat 2,7 er med både i den første og den andre utgåva.)

Når det gjeld Salmane er det ein ting eg gjerne vil få nemna på bakgrunn av debatten som har pågått om fortapinga. I moderne teologisk litteratur er det ofte sagt at vi finn ingenting i GT om fortapinga. Dette stemmer ikkje. Vi meiner vi har grunn til å hevda at vi fylgjer nær opp til den hebraiske teksten når vi fleire stader i Salmane overset med «gå fortapt» i staden for det meir ukläre «gå til grunne» (sml. perish King James utg.).

NORVALD YRI

Replikk om KJ95

Først må jeg beklage at jeg kom til å skrive om Mat 2,7 at et uttrykk var utelatt. I virkeligheten er det flyttet bakerst i verset (i stedet for å stå først, slik den engelske utgaven av The New King James, de greske håndskrifter og andre oversettelser som NB88 har det).

For øvrig vil jeg legge til at noen av hensikten med det jeg skrev i forrige nummer av Bibelsk Tro, var å vise at en kan se ulikt på betydningen av å utgi en oversettelse som tilsvarer The New King James, selv om en står for det samme åndelige grunnsyn og den samme holdning til Bibelen som Guds Ord. Jeg tror det er viktig å få fram dette, fordi jeg vet at det i alle fall i USA i somme kretser er en sterk tendens til å hevde at bare de som bruker King James og holder seg til «textus receptus», er virkelig bibeltro.

Jeg deler den vurdering at det i de siste hundre år har vært en god del slagseite i bedømmelsen av håndskriftene til Det nye testamente. Samtidig må jeg si at jeg tror heller ikke vi kan stole ubetinget på at «textus receptus» har den beste teksten i alle tilfeller. Et godt eksempel er nettopp Joh 6,69. Håndskriftsmaterialet gjør at det ikke er usannsynlig å tenke at en avskriver har forvekslet dette med Mat 16,16, som ligner en del. Og jeg synes at en ikke uvesentlig nyanse ville bli borte om en skulle bytte ut uttrykksmåten «du er Guds Hellige». Sammenligner en med andre bibelsteder, kan en heller ikke si at dette uttrykket innebærer noen svekkelse av Kristi guddom (sml. Joh 10,36; Luk 5,8). – Et annet sted hvor jeg er nok så sikker på at «textus receptus» avviker fra den opprinnelige teksten, er Rom 8,1. Her har KJ95 (Bibelforlagets utgave) en tilføyelse som hører heime i vers 4.

Israels fjell

Personer som ikke har noe forhold til Bibelen, og ikke tror profetiene i Guds Ord, vil nok stille seg uforstående, og er lite forberedt til å forstå det som skjer i Midt-Østen i dag. Anerledes er det med de som tror Bibelen. Vi ser at profetier som ble nedskrevet for 3.000–4.000 år siden nå går i oppfyllelse. Uansett innstilling, «Israels fjell» er en bok alle burde lese. Mange ville da bedre kunne dømme selv om medie-dekningen og situasjonen i sin helhet.

Bokmelding

Forfatteren heter Norma Archbold. Hun har og i lengre tid arbeidet med stoff om Midt-Østen, bl.a. fra Joan Peters, og mange andre forfattere er notert i boken. Hun har studert konflikten i Midt-Østen i sju år, og har sammenlignet historien og dagens hendelser med det Bibelen forteller. Henvisninger til Bibelen er gitt fortløpende. Hele arbeidet er basert på Bibelen og Guds Ords autoritet.

Forfatteren gir oss kjennskap til historien som ligger bak konflikten. Det er ingen hundreårs- eller førtiårs konflikt. Det startet med Esau, som ble forvist til Se'ir-fjellet (som ligger i Jordan, sør-øst for Dødehavet). Esaus etterkommere var edomittene. Det fortsatte med Ismael, stamfar til araberne. Araberne fikk beskjed om at de skulle bo østenfor sine brødre – på Jordansiden. Videre leser vi at Lots eldste datter fikk sønnen Moab, stamfar til moabittene. Og den yngste datter til Lot fikk sønnen Ben-Ammi, stamfar til ammonittene. Alle disse folkestammene er blitt assimilert til ett folk, araberne av i dag. Vi ser at araberne er nære slektninger av israelerne, men de er ikke løftets barn, og har ingen rett til Israel, løftets land. Araberne skal bo østenfor sine brødre, jødene. Men fordi araberne, til tross for sine store vidder med land, vil også ha Israels land, må Gud straffe dem. Esekiels kap. 35 gir oss noe om dette. Men Gud har ett mål med straffen: «Dere skal kjenne at jeg er Herren» (Esek 35,9b).

Jødenie er løftets barn, Guds utvalgte folk, som skulle formidle Guds Ord til verden. Abraham, Isak og Jakob er stamfedrene. De fikk Israels land som gave fra Gud. Landet skulle de bo i, men de skulle ikke selge det til

Men selv om jeg har noen reservasjoner overfor denne oversettelsen, vil jeg være glad dersom resultatet blir at flere leser Bibelen og setter seg inn i hva den virkelig sier og hva dette betyr for oss.

GUTTORM RAEN

andre folk. Landet hører også Gud til (3Mos 25,23). Abraham stod mellom Betel og Ai da Gud gav ham landet (1Mos 12,7-8). Vi vet at mange av de byene som er nevnt i Bibelen, som Betlehem, Betania, Hebron, Ai, Betel, Silo og Sikem – alle ligger på «Vestbredden». Det virker som om det som står skrevet i Esekiel 36 holder på å skje.

Forfatteren nevner litt om de folkene som til forskjellige tider har styrt over Israel: Muhammedanerne som kom 632 e.Kr. Fra 1517 styrt tyrkerne over landet, inntil England fikk mandat over Israel, 1918–1948. Helt fram til 1860-årene lå Israel øde og var svært tynt befolket. På slutten av 1860-tallet bodde det ikke flere folk i Israel enn at hele befolkningen i landet kunne ha bodt i en eneste by, med hele resten av landet folketomt.

Forfatteren viser til W. H. Thompsons bok «The Land and the Book» fra 1866. Der kan en bl.a. lese følgende: «Hvor melankolsk er denne tomhet og avfolkethet. Ikke et hus, ikke et spor etter innbyggere, ikke en gang gjetere, som kan dempe dette inntrykk. Esaias sier at Saron skal bli en ørken, og det er sannelig blitt en sørsglig virkelighet.»

Videre vises det til Mark Twains reise rundt om i landet i 1860-årene, og hans inntrykk i boken «Innocent Abroad». Han skriver: «På det hellige sted hvor hyrdene en gang holdt nattevaktt over sin hjord, og hvor englene sang «Fred på jord, blant mennesker som har Guds velbehag», bor det ikke et eneste levende vesen... og de øde steder rundt omkring sover i taus ensomhet, bare bebodd av rovfugler og omflakkende hyener.» De som reiste til Israel på den tiden, så altså et øde og folketomt land.

Jeg synes Gud har ordnet situasjonen viseelig. Tenk om landet hadde vært fullt av mennesker. Da hadde det ikke vært plass til alle jødene som har kommet og skal komme til Israel. Alt er lagt til rette for å gi plass for alle som er ventet til landet. Men som den gangen jødene inntok landet da de kom fra Egypt, må de også denne gangen innta landet bit for bit. Og som den gang får de ikke landet fordi de er feilfrie. Som den gang får jødene landet på grunn av Guds løfter til forfedrene. Boken er svært oversiktlig, med mange enkle og forståelige kart. Den har en del historie, og også profetier, som ved oppfyllelse er blitt historie.

Boken burde leses av alle kristne – og ikke-kristne med, for den presenterer fakta. Lærlere, prester, forkynnere og andre som underviser og taler om den arabisk/israelske konflikten, vil ha stor nytte av den. Boken er på 124 sider og koster kr. 59,-.

RAGNA TOFT

Uten lov? – Om antinomisme (II)

(1. del finner du i forrige nr.)

Tro uten anger?

Ofte kan vi også støte på denne formen for antinomisme i en klart uttrykt form. Det sies at det er ikke så nøyne med angeren. Det er troen det kommer an på. Om du angrer eller ikke angrer dine synder, skal du ikke bry deg om. Du kan komme til Jesus også med din manglende anger, og han tar imot deg.

Søkelys på forkynnelsen

Det farlige ved dette er at det er en sammenblanding av sannhet og løgn. Jesus spør ikke etter anger – det er riktig. Han spør etter tro.

Jesus tar imot alle som kommer til ham, og den som kommer til ham, vil han slett ikke støte bort. Ludvig Hope sa det en gang treffende slik i en av sine prekener: «Det er mer umulig for Jesus å vise en synder bort enn det er for en mor å slippe barnet sitt, når hun holder det over en avgrunn.»

Men det er ingen som kommer til Jesus, hvis ikke de angrer sine synder. Ikke før det ser fortapelsen på alle kanter, vil et menneske strekke seg mot den uforskyldte nåde i Kristus Jesus.

Forkynnelsen skal derfor ikke hoppe lett over angeren, men forkynne Guds lov slik at det virkes anger. Og der et menneske blir beskjeftiget med å holde Guds lov, og ikke lurer seg selv med en avkortet lov, der blir det mange nederlag, og der blir det anger.

Psykoterapi

Det hender også vi får høre en form for antinomisme som kler seg i en falsk kjærlighets drakt, og vil vise omsorg for menneskers selvbilde. Den radikale forkynnelsen om synden er skadelig, får vi høre. For den ødelegger selvbildet. Den gjør at man tenker at man ikke er noe verd, men bare er syndefull. Derfor må vi legge mer vekt på å løfte frem menneskenes verdi. Alle er skapt i Guds bilde, og derfor må vi tenke stort om oss selv.

Hvis vi skal ha omsorg for menneskers mentale helse, må vi legge vekt på at ingen må leve i løgn og i fornekelse av sannheten om seg selv. En selvfølelse som er basert på at en tilslører det Guds Ord sier om mennesket og arvesyndens radikalitet,

fører ikke til at mennesket får et rett og harmonisk forhold til seg selv.

Den beste måten å takle livet på, er å erkjenne sannheten. Og sannheten om meg er at jeg er en synder. Det er en sannhet som ikke kan overdrives. «Ifra hode til fot, hjertets innerste rot, kun eneste masse av synd,» sang Per Nord-sletten.

Glede for syndere

Men i Jesus er det nåde å få for syndere, og da er det ikke så ille å få vite at jeg er en synder. Eller som Luther sier: «La oss derfor væpne oss med disse og lignende utsagn av Paulus. Når djevelen kommer og anklager oss og sier: «Du er en synder, derfor er du fordømt,» så kan vi svare ham: «Nettopp fordi du kaller meg synder, vil jeg være rettferdig og frelst!» – «Nei,» svarer djevelen, «du skal bli fordømt!» – «Nei,» sier jeg, «for jeg tar min tilflukt til Kristus, som har gitt seg selv for mine synder. Derfor kommer du ingen vei, Satan, når du forsøker å skremme vettet av meg ved å vise meg hvor stor synden er og dermed drive meg inn i tungsinne, vantro, fortvilelse, hat, forakt og spott mot Gud. Tvert imot, når du sier at jeg er en synder, skaffer du meg i virkeligheten våpen og rustning mot deg selv, så jeg kan hugge hodet av deg med ditt eget sverd og trampe deg under mine føtter. Det er jo du selv som forkynner Guds herlighet for meg, for det er du som minner meg om Guds farskjærighet til meg elendige, fortapte synder. Han «som har elsket verden så høyt at han gav sin egen Sønn» osv. (Joh 3,16). Du minner meg om velsignelsen i Kristus, min forløser. På hans skuldre – ikke mine – ligger alle mine synder. For «Herren lot den skyld som lå på oss alle, ramme ham», og «det var for mitt folks misgjernings skyld plagen traff ham» (Jes 53,6,8). Derfor: Når du sier at jeg er en synder, så skremmer du meg ikke, men du bringer meg umåtelig trøst.»

En sann forkynnelse av synd og nåde, er altså ikke noe som trykker et menneske ned, men tvert imot noe som løfter mennesket opp. Det løfter det opp til å bli Guds barn, og setter det inn i hans kongelige presteskap.

Sann selvrealisering

Dersom syndsforkynnelse skaper psykiske problemer, skyldes det heller at den er for

svak enn at den er for sterk. Når synden blir tilkortkommehet på det menneskelige plan, vil en nok føle seg mislykket, og det kan oppleves knusende for selvfølelsen. I en slik situasjon kjennes ikke nåden som noen stor hjelp.

Men når synden står frem i Guds Ords avslørende lys, ser en at jeg står ikke overfor mennesker, men jeg står overfor Gud. Da blir det noe annet. Og da kan evangeliet gi den rette trøst.

Da får et menneske også grunnlag for et godt selvbilde, ikke på grunnlag av fornekelse av sannheten, men på sannhetens grunnlag. Det er nemlig først når et menneske kommer til tro på Jesus, at det blir et fullt menneske. Det er da mennesket når sin bestemmelse, og oppfyller det som var Guds mening: Et menneske i Guds bilde.

Det er ikke vårt gamle menneske som bærer gudsbygget. Heller ikke er det vårt gamle menneske det er om å gjøre «å realisere» for å bli et fullverdig menneske. Det er det nye menneske som er skapt i Guds bilde. «Dere har jo avkledd dere det gamle menneske med dets gjerninger, og har ikledd dere det nye menneske, det som blir fornyet til kunnskap etter sin Skapers bilde,» sier apostelen Paulus i Kol 3,9 flg.

Normoppløsning

Det må herske liten tvil om at antinomismen har stor innflytelse i norsk kristenliv i dag. Den har sogar fått et enda mer grelt uttrykk, ved at den gir seg til regelrett å fornekte Guds bud. Ikke nok med at den sier at Guds bud ikke skal forkynnes. Den sier rett ut at Guds bud ikke gjelder.

Dette har vi sett når det gjelder kvinnens underordning, Bibelens tale om skils-misse og gjengifte og om det ufødte barn. Det siste er at skammelig utukt skal velsignes.

Der synd ikke er synd, men tvert imot er tillatt, blir det heller ikke noen anger over synden. Det blir ingen omvendelse, og det blir ikke noe rom for troen. Syndenes forlatelse blir et irrelevant tilbud, og nåden blir uaktuell.

Mennesker går frimodige i fortapelsen fordi ingen har fortalt dem at det de gjør er synd mot Gud, og gjør dem skyldige til hans evige dom.

Konservative kretser

Det spørs om ikke et mildere utslag av denne typen antinomisme er vanlig langt

inn i konservative kretser. Det viser seg når vi f.eks. får høre at vi må ikke snakke om kontroversielle emner på våre møter, men koncentrere oss om evangeliet. Vi kan ikke snakke om f.eks. underordning, for det retter fokus mot noe som det er strid om. Vi må samle oss om det viktigste, det som samler oss. Stridsspørsmål må vi la ligge.

Det er sant at evangeliet skal være hovedsaken. Den store lutherske dogmatikeren, Carl Ferdinand Wilhelm Walther, har i sitt berømte standardverk om lov og evangelium sagt at vi skjerner ikke rett mellom loven og evangeliet hvis ikke evangeliet får dominere i forkynnelsen. Og det må vi legge oss på sinne. Vi må ikke bli så bekymret for den åndelige utviklingen i vårt folk at vi ikke tør å holde frem evangeliet! Vi må ikke tenke slik at her er det så mye forvirring og moralsk utglidning at her må jeg bare peke på loven.

Som kristne er vår fremste oppgave å vitne om det eneste som kan gi liv: Evangeliet om Jesus og syndenes forlatelse i hans navn. Evangeliet inneholder ikke noe krav om moralsk forbedring, men lover evig liv til umoralske syndere, og gir rettferdighet til den ugudelige.

Men Guds lov hører også med, både for å vekke til synderkjennelse, og for å veilede den troende i hvilke gjerninger som er velbehagelige for Gud. I lys av det siste blir det viktig å trekke frem nettopp «stridsspørsmålene». Det er nettopp på de områder der det hersker forvirring og uklarhet, en som forkynner har ansvar for å holde frem Guds lov.

Nettopp der loven ikke blir fulgt, må den forkynnes sterkest, for det er der det trengs omvendelse og bot. Nettopp der lovens ord er upopulær, har forkynneren sitt største ansvar for å forkynne den så folk blir klar over hva Gud sier. Hvis ikke, kan resultatet i verste fall bli at de tillates å sove i sine synder.

En forkynner som ikke vil ta opp slike emner, er i praksis en antinomist. Det er en tankegang som går ut på at «bare vi forkynner evangeliet rett, så blir alt bra». Men dette er jo en fornekelse av at det er nødvendig å forkynne loven for de troende.

Lovens radikalitet

Nå kan det innvendes at man kan forkynne loven, og det radikalt, selv om man ikke nettopp tar opp de saker som det står

strid om, og som bare tjener til å skape uenighet og diskusjon, istedetfor å virke sorg over synden.

Til det vil vi svare at loven skal forkynnes i sin fylde. Dersom en blir for opptatt av det som er stridsspørsmål i vår tid, står en i en veldig fare for å havne i en avskyelig form for egenrettferdighet, der en stoler på at en har det rett fordi en har den riktige mening om alle de spørsmålene som er oppe til debatt. Lovforkynnelsen må derfor alltid ha som det endelige mål å avsløre vantroen i hjertet, hovedsynden som ikke kan renskes ut ved å anta de riktige standpunkter.

Samtidig er det tvilsomt hvordan det går med lovforkynnelsen der nettopp de konkrete, ømme punkter ikke berøres. Resultatet blir lett en syndserkjennelse av typen: «Vi er alle syndere.» Men en slik overfladisk syndserkjennelse trenger slett ikke oppfattes som noen dødsdom. Den kan tvert imot meget vel eksistere side om side med en uavkortet tro på egne krefter, og en egenrettferdig kristendom.

Loviskhet

Paradoksalt nok passer antinomismen godt sammen med loviskheten. Som tidligere nevnt påpekte de ortodokse lutheranerne også i den første antinomistiske

«Dersom en blir for opptatt av det som er stridsspørsmål i vår tid, står en i en veldig fare for å havne i en avskyelig form for egenrettferdighet, der en stoler på at en har det rett fordi en har den riktige mening om alle de spørsmålene som er oppe til debatt. Lovforkynnelsen må derfor alltid ha som det endelige mål å avsløre vantroen i hjertet, hovedsynden som ikke kan renskes ut ved å anta de riktige standpunkter.»

striden at antinomismen innebar en pervertering av evangeliet. Når man ikke ville forkynne loven for de kristne, innebar det også at man ikke så på evangeliet som et blott og bart trøstebudskap.

I dag ser vi også at antinomisme og loviskhet trives sammen. Der lovforkynnelsen svekkes, og lovens radikalitet blir borte, endrer også kristendommens karakter seg. Kristendom blir ikke lenger noe uoppnærlig. Kristenommen er ikke lenger over evne.

Istedet får vi en utfordrings-kristendom. Men sann kristendom består i å ta opp sitt kors – ikke i å ta opp en utfordring. Et kors er noe man dør på – en utfordring er noe jeg selv skal ta opp, og noe jeg selv skal utføre.

Disse utfordringene er riktignok meget krevende. Det kan til og med bli sagt at de krever alt. Derfor får vi kristne som er veldig opptatt av hva de kan gjøre for Jesus. Men det å følge Jesus blir ikke noe som er like vanskelig som for en kamel å gå gjennom et nåløye. Det blir ikke noe som bare er mulig for Gud.

Der en klarer seg med en avkortet lov, klarer en seg også med et avkortet evangelium. Eller rettere: En klarer seg uten evangeliet. Når loven ikke har slått ihjel, er det ikke noe behov for ham som gjør levende.

Når loven bare gjør en litt andpusten, trenger en et evangelium som kan være en kraftinnsprøyting. Og det kan se ut som også språkbruken etter hvert forandrer seg i takt med dette. Nå snakkes det nettopp om å få «åndelig påfyll».

Noe helt annet er det imidlertid å leve i det en fikk i sin dåp, der en ble forenet med Jesu død og oppstandelse. Det er et døds- og livssamfunn, der en regner seg som død for synden, men levende for Gud i Kristus Jesus.

Bare evangeliet gjør levende

Lovens bud er egentlig et dødsbud. Den rammer i hjertet, der livet sitter, der mennesket klynger seg til sine egne krefter. Den avslører og fordømmer mennesket så det ser at alt dets eget er fordømmelig synd.

Loven har ikke noen oppdragende virking på den måten at den oppdrar oss til å gjøre gjerninger som er fullt ut velbehagelige for Gud. Dette gjelder både når loven forkynnes for kristne og ikke-kristne.

Hvordan vinne mennesker?

Svaret må bli: Det er bare en måte, og det er å forkynne Guds sanne Ord – hans lov og evangelium – slik at mennesker kan se sin synd og i anger vende seg til Gud, slik at de ved evangeliet om Jesu frelse kan få troens gnist tent i hjertet.

Til Ordets forkynnere

Det finnes ingen annen måte.

Men da ser vi lysende klart hva vi har å gjøre.

Vi må legge vekten på å forkynne Guds Ord. Vi må be Gud om visdom og klarhet i erkjennelsen av hans Ord. Vi må selv flittig høre Guds Ord, for det liv som ble født ved å høre evangeliet, det lever siden ved det samme evangelium. Og så må vi inn trennende innby uomvendte mennesker til å komme og høre Guds Ord.

Alt dette går klart fram av Bibelen. Evangeliet er Guds kraft til frelse for hver den som tror. Paulus sier at «sannhetens ord, evangeliet om eders frelse» var det som førte dem til troen (Ef 1,13). Mens Peter talte Ordet om Jesus, falt Den Hellige Ånd på alle som hørte ordet (Apg 10,44).

Det var Guds Ord som gjorde underet. Derfor sier Jesus kort og godt: «Mine får hører min røst, og jeg kjenner dem og de følger meg» (Joh 10,27). Luther har gan-

Loven kan nok bidra til at vi gjør gjerninger som i det ytre samsvarer med Guds lov. Ved trussel om straff kan den få oss til å handle rett av frykt for dommen. Ved å kombineres med en appell til vår egen religiøsitet kan den få oss til å gjøre riktige ting ut fra egenrettferdighet. Men et slikt sinnelag står under Guds dom, og gjerninger som i det ytre samsvarer med Guds lov, er helt ut fordømmelige for Gud når de er gjort ut fra slike bevegrunner.

Konkordieformelen poengterer at loven også skal undertvinge vårt kjød, og sørge for at vi ikke løper løpsk og følger våre lyster. Men den er også klar over at det som loven kan bevirke på den måten, ikke er noe annet enn lovgjerninger. «Gjerninger som skjer etter loven, er og skal kalles lovens gjerninger så lenge de blir tvunget fram av mennesker gjennom straff og trussel om Guds vrede» (FC Ep. VI).

ske rett når han bruker dette ord av Jesus for å forklare hva den sanne kirke er: Kirken er de hellige troende og de lam som hører røsten av den gode hyrde.

En rekke viktige sannheter følger av det vi har sagt. For det første:

INTET KAN ERSTATTE GUDS ORD.

Ikke underholdning, sketsjer, opptrinn, hyggesamvær, gøy og moro. Ikke verdslig musikk, ikke stemningsfulle arrangement, ikke popstjerner som betales for å opptre som trekplaster. Intet av alt dette kan erstatte evangeliet.

Nå innvender noen: Jamen en kan bruke forskjellige slags trekplaster for å samle folk – og så kan en etterpå vitne om Jesus.

Til det vil jeg svare: Vokt deg for å tenke slik. Du er inne på en farlig vei.

Du står i fare for å seile under falsk flagg. Du averterer med underholdning og har Jesus i bakhånden. Er det ærlig spill? Vil ikke verdens barn med rette vende seg bort i forakt?

Tenk også på at selve atmosfæren under møtet har uendelig mye å si. En skulle vokte seg for å legge opp til en åndelig atmosfære hvor Guds Ånd ikke kan virke, fordi hjertene er blitt fylt med tomhet.

CARL. FR. WISLOFF
fra heftet «En grunn å stå på – en kurs å følge»

Det er bare evangeliet som kan sette mennesker fri, og som kan bevirke at vi gjør gode gjerninger fritt og utvungent, ut fra et nytt sinn fordi vi er gjenfødt ved Guds nåde.

Bare en synder som har fått nåde, er i stand til å gjøre det som virkelig er godt og velbehagelig for Gud. Og det er bare ved evangeliet synderen får kraft til å gjøre det. Det skjer ikke kunstig, ikke fremtvunget. Men det er den naturligste ting av verden. Det er som frukt som vokser rikelig – der grenen har en god livsforbindelse med stammen.

Det er den som har fått mye tilgitt, som elsker meget.

Derfor er det nåden som «opptukter oss til å fornekte ugodelighet og de verdslige lyster, til å leve sedelig og rettferdig og gudfryktig i den verden som nå er» (Tit 2,12).

SIGURD GRINDEHEIM

Profeten Joel og endetiden

AV DAG RISDAL

Lekasjon 3

Herrens dag – i lys av Skriften som helhet

Så snart syndefallet var en historisk kjenngjerning i menneskeheten, måtte den hellige Gud reagere med vrede over synden (lovbruddet). Dette skjedde allerede på syndefallets dag. Men samtidig med at *lovens* forbannelse og dom ble kunngjort over den store fiende (Satan), ble også *frelsen* forkjent for de første mennesker (1Mos 3,14-15).

Av den grunn kan en si at syndefallets dag bærer i seg det særpreg som kjennetegner «Herrens dag» – nemlig dom og frelse.

Noe av det samme mønster ser vi i forbindelse med Israelsfolkets utgang fra Egypt (2Mos 12-15). Først hører vi om påskelammet – som grunnlag for frelse: «Blodet på de hus hvor dere er, skal være til et tegn for dere. Når jeg ser blodet, vil jeg gå dere forbi. Intet dødelig slag skal ramme dere når jeg slår landet Egypt» (2Mos 12,13).

Men frelsen for Israel kom samtidig til å innebære dommen over egypeterne: «Da sa Moses til folket: Frykt ikke! Stå fast! Se Herrens frelse, som han vil sende dere i dag! For slik som dere ser egypeterne i dag, skal dere aldri i evighet se dem mer. Herren skal stride for dere, og dere skal være stille» (2Mos 14,13-14).

*

Herrens dag er en manifestasjon av *Guds makt* – både i historien og i den enkeltes liv. Herren skrider til handling og det fører alltid til *dobbel* utgang: Enten frelse eller dom. Dette dobbelte program –

innen rammen av Herrens dag – møter vi ofte hos profetene. Vi vil anføre en del eksempler:

Vi starter med profeten Jesaja: «Menneskets stolte øyne (overmot) blir ydmyket. Menneskenes stolthet blir bøyd, og *Herren alene er høy på den dag*» (Jes 2,11,17). Dette kommer enda klarere frem i Jes 2,20-21: «*På den dag* skal menneskene kaste sine guder av sølv og gull, som de har laget for å tilbe dem, ...og gå inn i fjellkløftene og i berghulene for Herrens gru og for hans høyhets herlighet, når han reiser seg for å forferde jorden.» Dette budskapet har noe av et eskatologisk preg og peker frem mot Åp 6,15-17.

Det eskatologiske trekket kommer enda sterkere frem i Jes 13,9-10: «Se, *Herrens dag* kommer, fryktelig og full av harme og brennende vrede, for å legge jorden øde og utrydde synderne fra den. For himmelens stjerner og dens strålende stjernebilder skal ikke la sitt lys skinne. Solen er mørk når den går opp, og månen skinner ikke.» – Dette minner mye om innholdet i Mat 24,29!

Hos profeten Esekiel møter vi også et alvorlig domsutsagn i tilknytning til Herrens dag: «...Deres sølv og deres gull skal ikke kunne berge dem på *Herrens vredes dag*. De skal ikke kunne mette seg eller fylle sin buk med det. For det har vært årsak til misgjerning for dem» (Esek 7,19).

Et sterkt ord – i sak – om *Herrens dag*, finner vi i Esek 22,30-31: «Jeg lette blant dem etter en mann som ville mure opp en mur

Å ta alt i beste mening

Det finnes knapt noe punkt i katekismen som folk flest kan bedre enn den siste setningen i Lille Katekismes forklaring til det åttende bud. Der står det at vi skal unnskydde vår neste, tale vel om ham og «ta alt i beste mening». Regelen om å ta alt i beste mening møter vi gang på gang som verbalt slagvåpen i offentlig debatt. Men det man da glemmer, er at man da selv bryter den samme regelen.

Aktuelt før – og nå

Når Luther skrev dette idealet inn i katekismen, kom det naturligvis av at det virkelig er et edelt ideal og en god og rett måte å oppfylle det åttende budet på. Regelen inneholder riktignok sin egen modifikasjon. Vi kan jo ikke tale om vår neste ved å lyve i hans favør. Vi er nødt

og stille seg i gapet for mitt åsyn til vern for landet, så jeg ikke skulle ødelegge det. Men jeg fant ingen. Så utøser jeg da min vrede over dem. Ved min harmes ild gjør jeg ende på dem. Deres gjerninger lar jeg komme over deres eget hode, sier Herren Herren.»

Dette Ordet er uhyre sterkt. Dypest sett har det med Jesu død på korset å gjøre. I lys av Esek 22,30-31 ble Kristus et vern for landet, ved at han tok vreden og dommen og forbannelsen på seg. Dermed bestemmer han utfallet for oss på den endelige dommedag – etter vårt personlige forhold til ham (sml. Apg 17,31).

Et annet Ord vil også kaste lys over dette forhold, nemlig Gal 3,13: «Kristus kjøpte oss fri fra lovens forbannelse ved at han ble en forbannelse for oss. For det står skrevet: Forbannet er hver den som henger på et tre.»

til å snakke sant i det vi «taler vel om vår neste». Det samme kravet må vi også stille til oppfyllelsen av ordet om å «ta alt i beste mening». Det går ikke an å dikte opp meninger i vår nestes ord og gjerning som er bedre enn den faktisk beste mening. For dikter man det opp, så er det jo ikke sant.

Derfor er den utbredte populariteten til denne regelen i seg selv en fare. Det gode blir det bestes fiende hvis man gir et avledet gode rang og autoritet mange hestehoder foran et gode som er absolutt. For regelen om å ta alt i beste mening er naturligvis ikke noe absolutt gode. Det absolutte gode i dette tilfellet er selve budet som Luther forklarer og utlegger på dette punktet i katekismen; kravet om at vi skal vitne sant i vår nestes sak.

ODD SVERRE HOVE
fra «Bibelverkstedet», Dagen

Nå finner vi budskapet om *Herrens dag* hos mange av profetene i Tolvprofetboken. Nå vil vi vente med eksemplene fra Joels bok til selve gjennomgåelsen, men vende oss til profeten Amos.

*

Det folk som er *bortvendt* fra Herren på Amos' tid, blir sterkt formant til å forberede seg til Herren kommer på sin dag: «Derfor vil jeg gjøre dette med deg, Israel. Og fordi jeg vil gjøre slik med deg, Israel: *Gjør deg rede til å møte din Gud!*» (Amos 4,12).

Gjennom hele Bibelen går det en klar linje. Vi må forberede oss på Jesu gjengkomst og dommens dag. Dette ransakende budskapet, med sikte på Herrens dag, kommer sterkt fram i Amos 5,18-20: «Ve dem som stunder etter Herrens dag! Hva vil dere med Herrens dag? Den er mørke og ikke lys. Det er som når en flykter for en løve, men støter på en

bjørn, og når han kommer hjem og støtter seg til vegen med hånden, blir han bitt av en orm. Ja, Herrens dag er mørke og ikke lys, belgmørk og uten lys-skjær.»

Ved å lese slike sterke ord, blir vi minnet om Davids bønn: «Ransk meg Gud, og kjenn mitt hjerte! Prøv meg og kjenn mine mangfoldige tanker, se om jeg er på fortapelsens vei, og led meg på evighetens vei!» (Sal 139,23-24).

I Obadjas bok, vers 15 finner vi også dette budskapet: «For *Herrens dag* er nær over alle folkene. Som du har gjort, skal det gjøres med deg. Dine gjerninger skal komme tilbake på ditt eget hode.» Og i samme boken hører vi også om at *Guds rike* skal komme: «Redningsmenn skal dra opp på Sions berg og dømme Esaus berg. Og riket hører Herren til» (Obad 21).

Vi møter altså her det forhold at *Herrens dag* og

Guds rike er nær sammenstilt.

Med et særdeles rystende alvor skildres denne dag i Sefanjas bok: «*Nær er Herrens dag, den store*. Den er nær og den kommer med stor hast. Hør! *Deter Herrens dag!* Full av angst skriker da kjempen. En vredes dag er den dagen, en dag med nød og trengsel, en dag med omveltning og ødeleggelse, en dag med mørke og mulm, en dag med skyer og skodde, en dag med basunklang og hærskrik mot de befestede byer og de høye murtinder» (Sef 1,14-16).

Ut fra budskapet om Herrens dag hos profeten Sefanja, skrev munken Thomas av Celano på 1200-tallet en sterk salme. (Jeg tar her med fra Landstads salmebok nr. 90, vers 1, 3 og 5).

*Dommens dag med vredens torden,
lengst fra fordum varslet
jorden,
løser alt det skaptes
orden.*

*Guds basun med veldig tone,
frem av grav i hver en sone,
stevner alle for Guds trone.*

*Boken hvori alt fortelles,
lukkes opp og dom skal felles,
etter det som i den meldes.*

*

I den siste profetbok i Det gamle testamente – Malakias – toner budskapet om Herrens dag frem, både med alvor, fryd og herlighet: «*For se, dagen kommer!* Den brenner som en ovn! Da skal alle overmodige og hver den som

gjør ondt, være som halm, og dagen som kommer skal sette dem i brann, sier Herren, hærskarenes Gud, så den ikke levner dem rot eller gren. – Men for dere som frykter mitt navn, skal rettferdighetens sol gå opp med legedom under sine vinger. Og dere skal gå ut og springe som kalver når de slipper ut fra fjøset» (Mal 4,1-2).

Vi finner det samme sterke budskapet om *Herrens dag* også i Det nye testamente: «Men *Herrens dag* skal komme som en tyv, og da skal himlene forgå med veldig brak, og himmellegemene skal komme i brann og gå i opplosning, og jorden og alt som er bygd på den, skal brenne opp» (2Pet 3,10).

I Det nye testamente er «*Herrens dag*» benyttet om *søndagen* – til minne om Kristi oppstandelse fra de døde. Det var denne dag Jesus stod triumferende opp av graven. Da apostelen Johannes var forvist til øya Patmos, ble han «bortrykket i Ånden på *Herrens dag*» (Åp 1,10).

De fleste bibelfortolkere mener at dette hentyder til søndagen – at Johannes fikk en egen henrykkelse i Ånden på denne dag. Og en slik forståelse har mye for seg.

Men det kan vel også tenkes at apostelen Johannes har levet seg så sterkt inn i budskapet om *Herrens dag* – ut fra profetene i GT – at han var bortrykket til Herrens dag i endetiden. Da har han opplevet en foregripelse av dommens dag og fortapelsens gru i sin samvittighet.

Luther opplevde noe av det samme. Hans opp-

levelse av Guds dom ved lovens åndelige åpenbaring hadde *eskatologisk* struktur. Selve den ytterste dommedag kom ham nær inn på livet. I en slik tilstand av anfektelse er det som «den kommende vrede» bryter på!

Muligens er det noe av dette som Johannes også har fått inn på livet mens han var på Patmos. Etter som Johannes var under *Åndens makt*, er det ikke vanskelig å tenke seg at han har erfart noe av Herrens dags vesen, ikke bare som noe fremtidig, men som et *nu!* Da blir det alvor over budskapet.

Vi tar også med en skildring av hvordan *Herrens dag* vil arte seg for menneskene ut fra Åpenbaringsboken: «Kongene på jorden og stormennene og hærførerne og de rike og de mektige, hver trell og hver fri mann, gjemte seg i hulene og mellom berghamrene. Og de sier til fjell og klippe: Fall over oss og skjul oss for hans åsyn som sitter på tronen, og *for Lammets vrede*. For deres store vredes dag er kommet, og hvem kan da bli stående?» (Åp 6,15-17).

Den som ikke er skjult under Lammets blod her i nådetiden, vil måtte stå ansvarlig for Lammets vrede på den store dommens dag.

*

Herrens dag har altså både i GT og NT en klar felles betydning: Deter den avgjørende dag da Herren griper inn – både til *dom* og *fortapelse* for dem som avviser evangeliet, og til *frelse* og *evig liv* for dem som har tatt sin tilflukt til Jesus Kristus, Guds Sønn.

(Forts. i neste nr.)

«Jeg tror...»

Trosartiklene

3. artikkkel

AV GUTTORM RAEN

Barne-
lærdommen

«**JEG TROR på
Jesus Kristus,
...som ble unnfan-
get ved Den Hellige
Ånd, født av jom-
fru Maria, pint
under Pontius
Pilatus, korsfestet,
død og begravet...**»

Historiske fakta

To mennesker har fått sitt navn nevnt i den apostoliske trosbekjennelsen. Det er Jesu mor, Maria, og Pontius Pilatus, som var landshøvding i Judea da Jesus ble korsfestet.

Det er flere grunner til at disse navnene er nevnt. For det første angir de rammene for Jesu liv på jorden. De understreker at det er tale om en person som har levd, viser hvilken tid han levde i, og peker på historiske kjensgjerninger i forbindelse med hans liv. Ved navnet Pontius Pilatus plasseres Jesu død i sammenheng med den offisielle tidsregning i Romerrriket.

Dette i seg selv er betydningsfullt. Og det er noe Bibelen legger vekt på (sml. andre eksempler fra Jesu liv: Luk 2,1-2; 3,1).

Kristendom og «gnostisisme» – gammel og ny

Det Gud har gjort for å frelse oss, skjedde ikke i et «vakuum». Frelsessannhetene bygger på det Gud virkelig har gjort i menneskenes historie. Paulus understreker at dersom ikke dette var tilfelle, ville vår tro være uten grunnlag og mening (1Kor 15,13-20). Jesu død og oppstandelse er historiens viktigste faktum.

En god del teologiske retninger hevder noe annet. Mange vil si at det er ikke så nøyne om det som fortelles i Bibelen, er sant eller ikke. De grunnleggende åndelige sannheter er ikke avhengige av at for eksempel Jesu oppstandelse virkelig fant sted, får vi høre. I oldkirkens tid var gnostisismen en innflytelsesrik ideologi som hevdet slike tanker. I våre dager finner vi de samme påstander i mye liberalt preget teologi.

Men stort mer grundig enn dette går det neppe an å stille seg i motsetning til den åpenbaring som er gitt oss i Bibelen. Tilsynelatende presenteres slike tanker for å gjøre det kristne budskap uavhengig av skiftende vitenskapelige og filosofiske argumenter. I virkeligheten er det motsatte som skjer. Troen mister det grunnlaget som Bibelen viser oss at den har, og reduseres til religiøs filosofi og positive leveregler. Dermed har en heller ikke lenger ham å sette sin lit til i liv og død, han som døde for våre synsider, som sto opp igjen fra de døde, og som er livets Herre i all evighet, han som taler det evige livs Ord til oss. Hvilken nytte skulle vi egentlig ha av troen på Jesus dersom han ikke gir oss mer enn vi kan bedømme med vår egen fornuft, eller dersom han ikke taler annerledes til oss enn det som stemmer med våre egne tanker eller det folk flest mener?

Den rette måten å møte vantroens innvendinger på, er ikke å omtolke det som Bibelen sier, men heller å vurdere holdbarheten av disse innvendingene i lys av det Bibelen

legger vekt på og den tros erfaring vi har fått i samfunn med Jesus (2Kor 10,3-5; 1Joh 2,20-29).

De grunnleggende frelseskjensgjerninger

En annen hovedsak som disse leddene i den andre trosartikkelen understreker for oss, er hvilke frelseskjensgjerninger som er de grunnleggende.

Vi ser av apostlenes og andre av de første kristnes vitnesbyrd, at dette er noe av det første som ble presentert i forkynnelsen av evangeliet (Apg 2,22-24; 10,36-43).

Derfor skal det som er sammenfattet i trosartikklene, være med og minne oss om hva kristen lære går ut på, hva som er grunnlaget for vår tro.

Jomfrufødselen

Ikke så uventet er læren om at Jesus ble født av jomfru Maria uten medvirkning av en menneskelig far, noe av det første som vantroen forsøker å rive bort grunnen under. Slik var det allerede i oldkirken. Moderne bibelkritisk teologi framstiller det som en selvfølge at en ikke kan tro på denne læren.

Oftest gjøres det på en besnærende måte. Det sies at dette er et perfekt spørsmål som har liten betydning for kristentroen, og at det er noe som Bibelen ikke legger vekt på.

Men nettopp denne talemåten burde få troende mennesker til å være på vakt. For et bibelsk lærespørsmål blir i alle fall viktig når det blir fornekkt. Dersom vi ikke er vilige til å forsvare det i Guds Ord som djevelen

anfekter i dag, har vi allerede begynt å vike av fra Ordet.

Og er det virkelig sant at jomfrufødselen er en peri-fer sak i Bibelen? Det heter at ved to eller tre vitnernes ord skal enhver sak stå fast (5Mos 19,15; Joh 8,17). Vi har i Det nye testamentet to forskjellige beretninger som understreker hvordan Jesu fødsel skjedde (Mat 1 og Luk 1-2). De to andre evangeliene begynner sin beretning med Jesu offentlige gjerning. Følgelig kan en ikke av dette slutte at de hadde andre tanker om Jesu fødsel. Det finnes andre steder i Det nye testamentet som synes å forutsette det som fortelles hos Matteus og Markus (f.eks. Gal 4,4). Profetier i Det gamle testamente taler også om Messias' fødsel som et spesielt under (Jes 7,14; sml. 9,6). Visstnok finnes det mange forsøk på finne en annen mening i Immanuel-prophetien i Jes 7,14. Men de er lite overbevisende. Sammenhengen viser at det er tale om et helt spesielt under eller «tegn». Den greske oversettelsen (ca. 200-150 f.Kr.) er et klart bevis på at ordet ble oppfattet som en profeti om at en «jomfru» skulle bli med barn.

Tenker en over konsekvensene av å fornekte Bibelens lære om jomfrufødselen, er de katastrofale. De har for det første å gjøre med tilliten til Bibelen som Guds Ord. Uten noe annet grunnlag enn at en mener det ikke er i samsvar med vår fornuft å godta det, for det finnes ikke noe annet relevant historisk materiale som motsier det evangeliene

forteller, fornektes noe som Bibelen sier klart. Dermed forkaster en også troen på en Gud som gjør under, griper inn i vår historie og skaper noe nytt.

Hva betyr så læren om jomfrufødselen for vår tro? Den viser både at Jesus er et sant menneske, unnfangen og født av en kvinne, og at Gud her har handlet på en spesiell måte. Han har skapt noe nytt i menneskehets historie. Det var denne måten han markerte at det var hans enbårne Sønn som ble født som vår bror.

Inkarnasjonen

Ofte brukes fremmedordet «inkarnasjon» (fra latin) om at Guds Sønn ble menneske. Det har bibelsk bakgrunn, og betyr om-trent «bli gjort til kjød» (Joh 1,14). Det er et sterkt uttrykk for at Jesus ikke bare kom i en menneskelignende skikkelse, men at han ble et virkelig menneske av kjøtt og blod.

I moderne teologi finner vi uttrykket «inkarnasjon» ikke så sjeldent bruk i en annen betydning, om at vi skal virkelig gjøre evangeliet i den verden vi lever i. Tanken kan nok være at Jesu fornedrelse og ydmykhet skal være et forbilde for vår tjeneste. Sett i sammenheng det Bibelen ellers lærer oss, er dette en viktig sak (1Pet 2,21; Fil 2,5-6-7).

Likelurer dette en språk-bruk vi bør unngå, fordi den er misvisende. Ikke noe i vårt liv og vårt virke kan settes på linje med det at Guds Sønn kom til jorden. Vi er allerede mennesker av kjøtt og blod, og vår sak er å leve og tale slik at evangeliets vitnesbyrd kommer klart fram.

Kjøp sangkassetter til oppbyggelse!

- ✗ Elisabeth og Helge Lindhjem: «*Liv, frelse og framtid*» – kr. 95,-.
- ✗ Magne Straumstein: «*Dyrt er du kjøpt*» – kr. 80,-.
- ✗ Randi Espeseth, Anne-Margrethe og Ole Andreas Meling: «*Ankerfestet*» – kr. 80,-.

Kan bestilles hos **Bibelsk Tros Kassettjeneste**, pb. 116, 4320 Hommersåk –
Tlf. 51 68 90 31.

Vi må vokte oss for en uttrykksmåte som skygger for det enestående i Jesu person og gjerning. Da kan det lett ende med at vår egen gjerning blir det viktigste i vår tro.

Jesu gjerning på jorden

I trosbekjennelsen er det begynnelsen og avslutningen av Jesu jordeliv som markeres. Innenfor disse rammene ligger det som evangeliene forteller oss om Jesu liv og gjerning.

Vi skal ikke si så mye om dette her, bare peke på noen viktige sammenhenger.

Det er en klar forbindelseslinje fra Jesu fødsel i Betlehem til hans død på Golgata. Tales det om hans komme til jorden på en slik måte at en ser bort fra hans død for våre synder, blir det mest sentrale i den kristne tro borte (Mat 1,21).

Jesu offentlige gjerning begynte med at han ble døpt av Johannes – en markering av at han, den rettferdige og syndfrie, gikk inn i syndernes sted (Mat 3,13-15; Joh 1,29). Riktig nok var han på mange måter en gåte for de fleste

i sin samtid, men både de ytre omstendigheter omkring hans liv, de gjerninger han gjorde, og det budskap han forkynnte, viste hele tiden at han var den Messias som Det gamle testamentet profeterte skulle komme. Og evangeliene legger aller mest vekt på det som skjedde de siste dagene i Jerusalem.

«Pint under Pontius Pilatus»

Det virker som en historisk ironi at den mektigstemann i provinsen Judea under Jesu virke, har fått sitt navn framhevet i en så negativ sammenheng. Som vi pekte på ovenfor, er årsaken først og fremst å angi et historisk tidspunkt.

Det er mange som har vært opptatt av spørsmålet om hvem som hadde skylden for at Jesus ble korsfestet. Ikke bare i våre dager har det vært om å gjøre for mennesker å legge skylden på «syndebukker» for det som er galt. Dessverre har det opp gjennom tidene ikke så sjeldent resultatert i at det jødiske folk har blitt forfulgt som de ansvarlige for Jesu død.

Juridisk sett er det klart at jødenes ledere gjennom Det høye råd var dem som formelt felte dødsdommen over Jesus, og at Pilatus, som romernes høyeste øvrighetsperson, var den som stadfestet dommen og sørget for at den ble utført – av frykt for hvilke konsekvenser det ville ha om han ikke gjorde det. Det er verdt å legge merke til at det var den tids høyeste og mest ansette religiøse og verdslige myndigheter som gjorde dette.

Men Bibelen forteller ikke dette for å gjøre disse skyldige framfor andre. Tvert imot, helt fra Det gamle testamentets profetier om Messias' lidelse og død understrekkes det at «vi før alle vill som får, vi vendte oss hver til sin vei. Men Herren lot den skyld som lå på oss alle, ramme ham» (Jes 53,6). Det samme sier Det nye testamentet (Rom 3,22-23).

Det som bekjennelsen understrekker, er at Kristus – Messias – måtte gå lidelsens vei for å være vår Frelser (Luk 24,26).

Vi kan neppe fatte hva dette virkelig innebar. Vi får noen glimt av det, som når Jesus i Getsemiane ba

BESTILL BIBELSK TRO!!

Send meg alle nr. i 1996. Ordinært abonnement (kr. 100,-). Studentpris kr. 70,- (Stryk!)

GAVE: Send et årsabonnement til:

1) Navn/adr.:
.....

2) Navn/adr.:
.....

Send meg Bibelsk Tro hele resten 1996 og de av 1995 utgavene det finnes restopplag av. Bet. bare kr. 150,-
Bet. på forhånd (postgiro 0825 0578300 – bankgiro 3290.07.77786)/Send undertegnede girokort. (Stryk.)

Navn/adr.:
.....

Porto
kr. 3,50

Til

Tidsskriftet
BIBELSK TRO

Postboks 264

4350 NÆRBØ

om at «kalken» måtte bli tatt fra ham, om det var mulig (Luk 22,42). Kalken var lidelsens beger, det vil si den hellige Guds vrede over synd (Jer 25,15). Hovedsaken er ikke å «leve seg inn i» Jesu lidelse, men å være klar over at han gjorde dette for oss.

De forskjellige mennesker som det er fortalt om i forbindelse med Jesu vei til korset, kan lære oss typiske trekk om ulike holdninger til Kristi lidelse og død. Det er ingen av oss som har noe å rose seg av når vi tenker på hvordan vi er i vårt hjerte. Men han som ba for overtrødere (Jes 53,12; Luk 23,34), gikk denne veien for oss, i vårt sted. Han alene er vårt håp.

«Korsfestet, død og begravet»

Frelesesverket var ikke fullført før Jesus led dø-

den på korset. Det måtte til for at den hellige Guds rettferdige vrede over synd skulle være sonet, veien åpnet for mennesker til samfunn med Gud, og Satans makt på grunn av synden brutt.

Vi ser at Satan mobiliserer alle sine krefter mot Jesus, også gjennom mennesker, inkludert Jesu nærmeste (Joh 13,27). Endog naturen vitnet om den kamp som foregikk (Mat 27,45).

Men så var det fullbrakt, én gang for alle, et fullkomment offer for synd (Heb 9,26; 10,14). At forhengen i templet revnet (Mat 27,51), var et tegn på at den gamle pakt var til ende, med dens forberegende ordninger. Nå var han kommet og hadde fullført frelsesverket, han som løftene i Det gamle testamentet pekte på.

Også om Jesu død på korset har mennesker hatt mange ulike meninger. Noen spotter, andre ser det bare som en tragisk skjebne. Somme – endog blant mennesker som kalles seg kristne – mener at selvoppfrelsens eksempel er hovedsaken. Men det er langt fra hva Bibelen sier.

Andre legger hovedvekten på seieren over Satan, at hans makt ble brutt. Dette er en viktig side av saken (Kol 2,15). Men det er ikke alt.

For det var ikke bare slik at vi var «ulykkelige» fanger under Satans makt. Vår verste skjebne er at vi er syndere under den hellige Guds vrede, fiender av Gud. Det var straffen over dette Jesus tok på seg. Han ble «en forbannelse for oss» (Gal 3,13). Å tro på ham vil si å stole på at det var *for meg* han døde (sml. 1Kor 1,18).

(Forts. i neste nr.)

Medarbeidere/skribenter:

Immanuel Fuglsang: Født 1947 i Danmark. Bankprokurist. Forkynner i Luthersk Missionsforening.

Sigurd Grindheim: Født 1968 i Oslo. Misjonsskolen på Fjellhaug 1987–91. Gresk mellomfag 1993. Teologisk embetseksamen 1995. Red.sekr. i Bibelforlaget/frilansjournalist i Dagen.

Willy M. Nilsen: Født 1948 i Talvik. Indremisjonsselskapets bibelskole i Oslo 1970–71. Sangevangelist i Den norske Muhammedanermisjon i 4 år. Kretsarbeider og -sekretær for Den Indre Sjømannsmisjon. Fra 1995 kretssekr. i Oslo og Østfold krets/Vestfold krets av DISM.

Terje Treidene: Født i 1955 på Voss. Utdannet tømrer. Forkynnerkurs 1981–83. Forkynner i Misjonssambandet, Vestfold krets 1980–83, Oppland krets 1983–85, Haugesund krets fra 1987. Vaktmester på Solgry ungdoms- og misjonssenter i 4 1/2 år.

BIBELSAMLING

Tasta bedehus, 8.–9. november 1996

Taler: Prof. Carl Fr. Wisloff

Fredag kl. 19.30: «Å vake med Jesus»

Lørdag kl. 17.00: «En grunn å stå på»

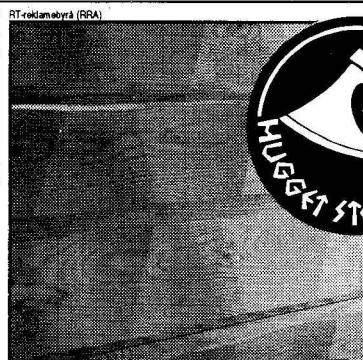
kl. 19.30: «En kurs å følge»

NB! Søndag 10. november kl. 18.00 taler Wisloff på Betel, Hana, Sandnes over temaet «*Den nye fødsel*».

Sang/musikk. Mellom møtene lørdag blir det enkel servering.

Alle er hjertelig velkommen!

Arrangementskomiteen

HUGGET STOKK PANEL

– gammel tradisjon får nytt liv

Panelen benyttes til utvendig og innvendig formål.
Leveres i 22 mm tykkelse og i fire bredder.

Telefon 38 34 82 02 – Fax 38 34 84 10 – 4596 Eiken
Trelast – Byggevarer – Heltre furugolv – Eksklusive hus/hytter

Krogedal bok & papir

4350 Nærø – 4341 Bryne

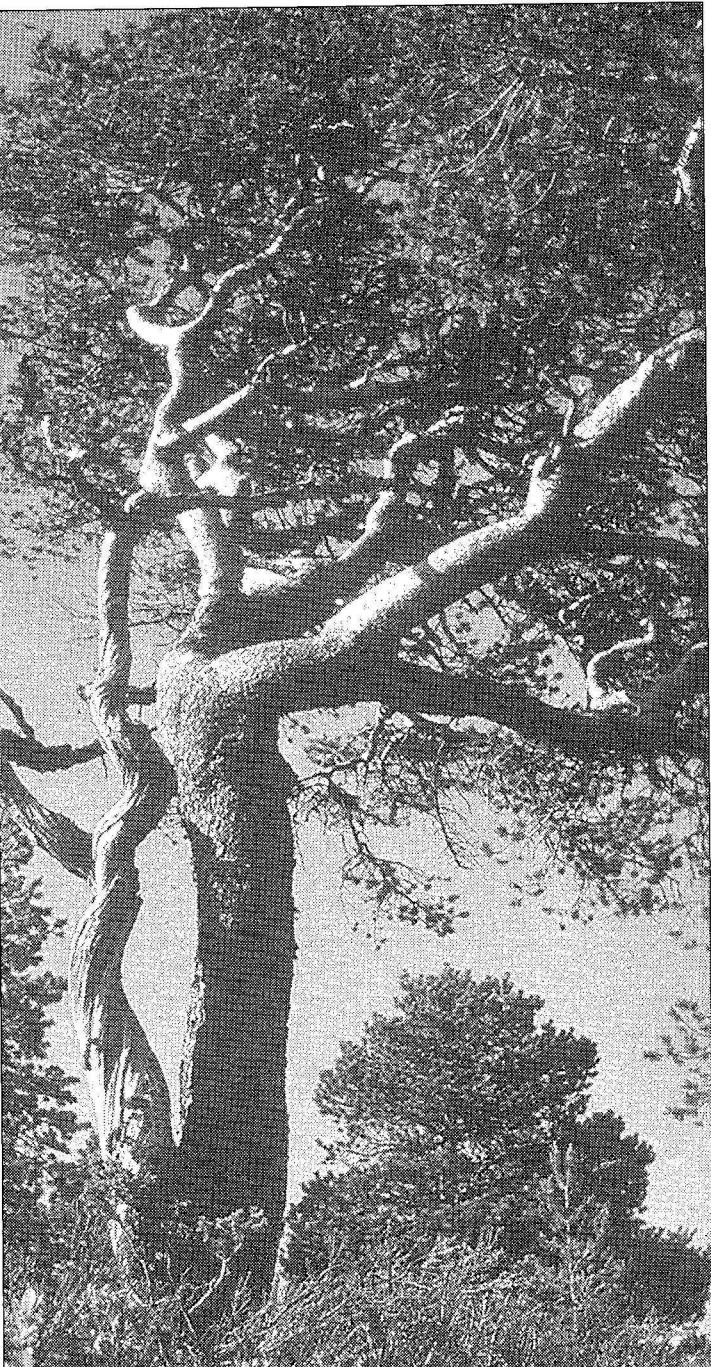

**Høyland
og Jæren
FORBRUKS-
FORENING**

C

*«Jeg ber om...
at Kristus må
bo ved troen i
deres hjerter,
for at dere,
rotfestet og
grunnfestet i
kjærlighet,
sammen med
alle de hellige
kan være i
stand til å fatte
hva bredde og
lengde, høyde
og dybde her er,
og at dere må
kjenne Kristi
kjærlighet, som
overgår all
kunnskap, så
dere kan bli
fylt til hele
Guds fylde.»*

Ef 3,16-19

(Foto: Sverre Egeland)

ISSN 0804-0532

Returadr.:
Postboks 264
N-4350 Nærø